

SUOMEN MATKAILUSTRATEGIA VUOTEEN 2020

&

TOIMENPIDEOHJELMA VUOSILLE 2007 - 2013

TOIMENPIDEOHJELMAN SEURANTARAPORTTI VUOSILTA 2006 -2007

27.6.2007

TOIMENPIDEKOKONAISUUDET

- 1) YHTENÄISILLÄ SUOMI-MIELIKUVILLA VAHVEMPI MAAKUVA
- 2) PALVELUKETJUN KATKEAMATTOMUUDELLA TYYTYVÄISEMPIÄ
ASIAKKAITA
- 3) SUJUVA SAAVUTETTAVUUS MATKAILUN KEHITTÄMISEN ELINEHTO
- 4) KOULUTUKSELLA JA TUTKIMUKSELLA VAHVEMPI AMMATTITAITO JA
OSAAVAA TYÖVOIMAA
- 5) INFRASTRUKTUURIA KEHITTÄMÄLLÄ LISÄÄ TOIMIVUUTTA JA
KILPAILUKYKYÄ
- 6) MATKAILUELINKEINON SÄÄDÖSYMPÄRISTÖÄ KEHITTÄMÄLLÄ
KANNATTAVAMPI YRITYSTOIMINTA
- 7) MATKAILUTOIMIJOIDEN TYÖNJAKOA SELKEYTTÄMÄLLÄ JA
VERKOSTOITUMISTA LISÄÄMÄLLÄ TEHOKKUUTTA KEHITTÄMISEEN
- 8) RAHOITUSTA STRATEGIAN MUKAISESTI KOHDENTAMALLA NOPEAMPAA
KASVUA

Kehittämistavoite = yleisluontoisempi tavoitetilä, joka halutaan saavuttaa.

Toimenpide = konkreettinen toimenpide, joka osaltaan vie eteenpäin tavoitetta.

YHTENÄISILLÄ SUOMI-MIELIKUVILLA VAHVEMPI MAAKUVA

1. Laaja-alaisen Suomi-viestinnän toteuttaminen

Kehittämistavoite

MEK - 2006

Yhtenäistetään ja selkeytetään Suomen matkailullinen kokonaiskuva

- osana kansainvälistä Suomi-viestintää
- Suomen kansainvälisessä matkailumarkkinointiviestinnässä

Hyödynnetään ja kehitetään erityisesti tunnettuja Suomen matkailun mielikuvia.

Käytetään hyväksi esim. ihmisen näköistä Suomi-neidon muotoa viestinnässä.

Toimenpide

UM, MEK - 2007

Perustetaan ulkomaantiedotuksen koordinoitua toimikunnan, UTKT:n pohjalta pitkäjänteisesti toimiva Suomi-ryhmä merkittävästi kansainväliseen Suomi-kuvaan vaikuttavien julkisten ja yksityisten tahojen kesken.

UM: Finland Promotion Board (FPB) vakinaistettiin valtioneuvoston periaatepäätöksellä Suomen matkailupolitiikasta joulukuussa 2006. Promotion Boardin tehtäväksi määriteltiin Suomen kansainvälisen viestinnän koordinaatio ja kokonaisvaltaisen Suomi-brändin kehittäminen. Jäseniä ovat keskeisimmät Suomea kansainvälisesti ja ammattimaisesti markkinoivat tahot UM, MEK, Invest in Finland, Tat/Finnfacts, Finpro, Finnair, Tekes ja Metsäsäätiö.

SUOMI-RYHMÄ - 2007-2013

Laaditaan ja toteutetaan kansainvälisen Suomi-viestinnän viestintäsuunnitelma vuosille 2007–2013.

FPB laatii parhaillaan toiminta- ja viestintästrategiaa. Boardille perustetaan kansainväliseen viestintään osallistuvista eri tahoista koostuva Advisory board. Siihen kutsutaan myös edustajia kansainvälisessä liiketoiminnassa mukana olevia suomalaisyrityksiä. Promotion Board käynnisti Suomen maabrändin luomiseen tähtäävän hankkeen syyskaudella 2006. Vuoden 2007 alussa maabrändin rakentamisen perusselvityksen tekijöiksi Board rekrytoi Suomen johtavat paikan brändäämisen asiantuntijat yliopettaja, kauppat.lis. Teemu Moilasen ja tutkimusjohtaja, tekn.tri Seppo Rainiston.

Perusselvityksen tavoitteena on laatia suunnitelma Suomen maabrändin rakentamisen toimenpideohjelmasta. Suunnitelma sisältää kolme osaa; maabrändin kehittämisen teoreettisen viitekehyksen, case-tutkimuksen kootut näkemykset menestyksen

kulmakivistä maabrändin rakentamisessa sekä suunnitelman Suomen maabrändin kehittämisen toimenpiteistä. Hankkeen ohjausryhmä on FPB.

Matkailumaakuvan valmistelu on aloitettu keväällä 2007 sekä kaupallisesta että tieteellisestä näkökulmasta MEKin ohjauksessa. Mukana on matkailun alueorganisaatioita sekä ja alan yrityksiä. Myös FPB osallistuu tähän työhön. Työryhmän puheenjohtajana on MEKin ylijohdaja Jaakko Lehtonen.

PALVELUKETJUN KATKEAMATTOMUUDELLA TYYTYVÄISEMPIÄ ASIAKKAITA

2. Kohderyhmätuntemuksen ja -ajattelun vahvistaminen

Kehittämistavoite

TUTKIMUSTIEDON TUOTTAJAT, KOULUTUS- JA VÄLITTÄJÄORGANISAATIOT - JATKUVAA

Vahvistetaan matkailualan toimijoiden tietotaitoa tunnistaa ja hallita

- asiakkaiden ja asiakasryhmien eroavuus ja tyypilliset piirteet
- kilpailijat
- tarjonnan ja kysynnän kohtaaminen
- asiakaslupausten lunastaminen

Opetushallitus: Kohderyhmätuntemuksen ja -ajattelun vahvistaminen kirjataan Matkailualan perustutkinnon opetussuunnitelmaan ja tutkinnon perusteisiin osaamistavoitteeksi.

Toimenpide

MEK – 2006-

Tutkitaan potentiaalisten asiakkaiden sosiokulttuurisia kulutustekijöitä ja sosio-taloudellisia käyttäytymispiirteitä.

Välitetään tieto tehokkaasti matkailun kehittämisen tueksi. Erityisesti lisätään alueorganisaatioiden roolia tämän tiedon välittäjänä ja hallitsijana.

Tämä tulee osana tutkimusstrategiaa. On vielä alkuvaiheessaan.

3. Asiakslähtöisen tuotekehityksen ja tuotteistamisen kehittäminen

Kehittämistavoite

MEK - JATKUVAA

Tiivistetään MEKin tuotekehitysyksikön yhteistyötä TE-keskusten ja alueellisten tuotekehittäjien kanssa kuten alueorganisaatioiden kanssa.

KTM: Matkailun toimialajohtaja on palkattu tiivistämään yhteistyötä MEKin tuotekehitysyksikön ja TE-keskusten välillä.

YRITYKSET, MEK, ALUEORGANISAATIOT - JATKUVAA

Luodaan uusia ja kehitetään olemassa olevia tuotteita kestävän matkailun periaattein.

***MEK** on alkanut rakentaa valtakunnallisia tuotekehityshankkeita strategian mukaisista aiheista: lumi- ja joulutuotteet, vesistötuotteet, suomalaiset hyvinvointituotteet, tapahtumat. Näiden lisäksi on rakennettu tuotekehitysohjelma ”Outdoors Finland”, jonka tavoitteena on ulkoilma-aktiviteettituotteiden (pyöräily, melonta jne.) kehittäminen ja saattaminen markkinoille.*

***MMM** on vuonna 2007 myöntänyt 20 000 euron hankerahoituksen kalastusmatkailun kehittämisen valtakunnallisen toimenpideohjelman laatimiseen. Sen tavoitteena on suunnitella teemapohjaista vesistötuotteiden kehittämistä ja markkinointia alkavan ohjelmakauden kehittämistyön tuloksellisuuden lisäämiseksi.*

***OPM:** Tuotteiden kehittämisessä on edelleen heikosti hyödynnetty eri toimialoja, kuten kulttuuria sekä tarinoita ja asiakkaalle lisäarvoa tuovia elementtejä. Tämän toteuttaminen vaatii toimivaa dynaamista paketoitua.*

Kulttuurin tuotteistamisen ja markkinoinnin kehittämisen pohjaksi tarvittavan tietopohjan tuottamiseksi on ryhdytty toimenpiteisiin. Käynnissä on OPM:n rahoittamana ja MEKin johdolla tehtävä selvitystyö, jossa kartoitetaan kulttuuritarjontaa/tekijöitä kansainvälisessä matkailutarjonnassa. Lisäksi selvitetään kotimaisia kulttuurimatkailuhankkeita ja toimijakenttä, jotta saadaan kokonaiskuva nykyisestä kulttuurimatkailutarjonnasta ja tarjonnan soveltuvuudesta kansainvälisille markkinoille. Molemmat selvitykset valmistuvat vuoden 2007 loppuun mennessä.

Finland Festivals tekee parhaillaan kulttuuritapahtumien markkinoinnin kehittämisen edistämiseksi tapahtumaluokitusta, jotta niitä voidaan tehokkaammin markkinoida eri kohderyhmille ja matkailumuodoille.

Lisätään asiakkaiden ja myyjien tuotekehitysprosesseihin osallistumista.

TEKES – 2006 – 2013

Kehitetään teknologiaa hyödyntäviä kansainvälisesti kilpailukykyisiä ja verkostoitumista tukevia elämys tuotteita.

Vapaa-ajan palvelujen tutkimus- ja kehittämisohjelma vuosille 2007 – 2009.

Muutosesitys

TEKES 2007 - 2009 (2013)

Kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisiä ja verkostoitumista tukevia vapaa-ajan palveluja.

Vapaa-ajan palvelujen tutkimus- ja kehittämisohjelma vuosille 2007 – 2009.

YRITYKSET – JATKUVAA

Lisätään yhteistyötä maanomistajien kanssa luontoaktiviteettien kehittämisessä.

Toimenpide

MEK – 2007 - 2008

Luodaan olemassa olevia tuotekehitysmalleja jalostamalla matkailualan kouluttajien, kehittäjien ja yrittäjien käyttöön tuotekehitys- ja tuotteistamistyötä tukeva työkalu.

Jalkautetaan työkalu laajasti, mm. koulutuksen kautta.

ALUEORGANISAATIOT 2007 - 2008

Luodaan dynaamista paketoitua käsitteleviä koulutusohjelmia.

***SUOMA ry:** Suoma tulee järjestämään dynaamiseen paketointiin liittyvää koulutusta.*

***MEK:** Luotu toimintamalli teemojen tuotekehittämiseksi sekä kehittämisen väline. Aloitettu yhteistyö TE-keskusten matkailun toimialajohtajan kanssa. Syys- lokakuussa 2007 toteutetaan kierrokset TE-keskuksissa, samassa yhteydessä alueorganisaatioiden ja matkailukeskusten infotilaisuudet sekä toiminnallisen yhteistyön aloitus/kartoitus.*

Aloitettu yhteistyö (mukana hankkeen suunnittelussa ja ohjausryhmässä) valtakunnallisten teemahankkeiden kanssa, kuten hyvinvointi/VilliPohjola, OutdoorsFinland-hanke, kulttuurimatkailuhankkeen suunnittelussa.

Etsitään parhaillaan tahoja, joiden kanssa voidaan verkottua (mm. Matkailun ja elämystuotannon osaamisklusteri) jakamaan ja ottamaan vastuuta tuotekehityksen eri vaiheista. Edelleen kehitetty tuotekehityksen työkaluna kesäprojektin aikana käyttöön otettua tuoteworkshopia tuoteakatemiaksi, joka tulee olemaan kolmivaiheinen ja tarvitsee laajaa yhteistyöverkostoa. Ensimmäinen vaihe on teemakohtainen valtakunnallinen seminaari, jossa jaetaan markkinatietoa trendeistä, kysynnästä, laatuvaatimuksista jne. Toinen vaihe on tuotetestaus, johon voivat osallistua laatu- ja tuotekriteerit täyttävät yritykset. Muotona joko matkanjärjestäjien tutustumismatkat tai tuotetyöpajat tai molemmat yhdistettynä. Kolmas vaihe on myyntiworkshop, joka voi olla joko alueellinen tai teemakohtainen workshop tai valtakunnallinen Purpuri (aik. 2010). Vesistömatkailun ja hyvinvointimatkailun teemaseminaareista on jo alustavasti sovittu vuodelle 2008, vesistö Kuopioon Lakelandin alueelle ja hyvinvointi Finwestin alueelle. Kulttuuria suunnitellaan Helsinkiin ja talvimatkailua Lappiin.

4. Markkinointiviestinnän ja jakeluteiden monipuolisen käytön kehittäminen

Kehittämistavoite

MEK, ALUEORGANISAATIOT - 2007

Vahvistetaan markkinointiviestinnässä

- kärkiteemojen ja niihin liittyvien tuotteiden ”myyvää” esilletuontia
- markkinointialueiden priorisointia (eri tekijöiden yhteisvaikutusten perusteella)
- kotimaanmatkailua

Hyödynnetään markkinointiviestinnässä entistä tehokkaammin

- teknologian mahdollisuudet
- innovatiiviset markkinointikanavat
- henkilökohtaiset verkostot
- ristiinmarkkinointi

MEK - JATKUVAA

Lisätään MEKin markkinointi-toimenpiteiden läpinäkyvyyttä elinkeinolle.

YRITYKSET, MEK - JATKUVAA

Kehitetään monipuolisten jakelukanavien käyttöä.

Varmistetaan suomalaisten matkailutuotteiden jakelu kansainvälisissä jakelukanavissa.

***MEK:** Markkinointiviestinnässä toteutettu sekä talven että kesän viestinnällisiä linjauksia, joiden pohjana ovat kärkiteemat. Alueellinen priorisointi perustuu tarjonnan kysyntälähtöisyyteen sekä alueen vetovoimaisuuteen. Alueita ja yrityksiä on koulutettu tuottamaan "myyhemmin" tuotteitaan mm. Promis-tietokantaan, josta ne tulevat www.visitfinland.com - sivustolle.*

Digitaalista viestintää kehitetty houkuttelevammaksi ja kuluttajaystävälliseksi käyttöä. Jatkuvan kehitystyön kohteena.

Pääsääntöisesti toimenpiteistä ja rahoituksesta sovitaan yhteisesti.

Messujen ja workshop-osallistumismaksujen kustannusvastaavuus tarkistetaan, kun toimintamalli selkeytyy jatkossa.

5. Valtakunnallisen sähköisen informaatio- ja kauppapaikan luominen

Toimenpide

MEK

Luodaan Suomeen matkailun valtakunnallinen sähköinen informaatio- ja kauppapaikka, maaportaali, kilpailuttamalla

MEK:

Esiselvitys

MEK käynnisti 20.10.06 esiselvityksen, jonka avulla yhteistä tahtotilaa pyrittiin määrittelemään. Esiselvityksellä MEK pyrki selvittämään maaportaalin tavoitteita ja sisältösuunnitelmaa yhdessä yrittäjä- ja toimialakentän kanssa pitkälle aikajänteelle, jotta järjestelmän suunnittelu ja kilpailutus noudattaisivat selkeää yhteistä strategiaa investointien kohdistamiseksi oikein.

Esiselvityksen tavoitteena oli ensisijaisesti kartoittaa nykyisten matkailun verkkopalvelujen halukkuutta ja ehtoja liittyä suunniteltuun matkailun maaportaaliin sekä siihen mahdollisesti liittyviä esteitä, vaatimuksia, epäselvyyksiä ja odotuksia. Lisäksi kartoitettiin mahdollisen yhteisen verkkopalvelun sisältöön liittyviä käsityksiä ja toiveita sen lisäpalveluiksi projektin suunnittelun avuksi. Tärkeätä oli saada myös tilannekatsaus verkkopalvelujen tarjoamasta sisällöstä ja sen rakenteista sekä kartoittaa käytössä olevia teknologioita ja järjestelmäarkkitehtuureja. Tämä tieto auttoi määrittelemään yhteistä tahtotilaa ja mahdollisuuksia. MEKille oli myös tärkeätä luoda tavoitteet ja sisältösunnitelma yhdessä yrittäjä- ja toimialakentän kanssa pitkälle aikajänteelle, jotta järjestelmän suunnittelu ja kilpailutus noudattavat selkeää yhteistä strategiaa investointien kohdistamiseksi oikein.

Maaportaalihankkeen johtoryhmä käytti esiselvityksen tuloksia arvoidessaan projektin jatkotoimenpiteitä. Tulokset näyttivät läpileikkauksen tämänhetkisestä verkkopalvelujen sisällöistä, niiden lisäpalveluista ja teknisestä tasosta. Lisäksi esiselvitys antoi kuvan näiden verkkopalvelujen mahdollisista puutteista ja vahvuuksista sekä välitti matkailualan toimijoiden näkemyksiä ja odotuksia maaportaalille. Koko esiselvitys kysymyksineen ja yhteenvedoineen on julkistettu www.mek.fi-palvelussa ja toimitettu sähköpostitse kaikille vastanneille.

Konseptointiworkshopit (2)

Esiselvitystutkimuksen jälkeen hankepääällikkö on tavannut kahdenkeskisissä neuvotteluissa marras-joulukuun 2006 aikana liikenneyhtiöiden ja majoitussektorin edustajia sekä keskustellut monien asiantuntijoiden kanssa esiselvityksen johtopäätöksistä ja hankkeesta yleensä.

Yhteinen käsitys on, että maaportaaali luo välineen Suomen matkailustrategian mukaiselle kovan kehityksen saavuttamiselle ja perustan kansainväliselle kilpailukyvyllä. Avainkysymys on pystytäänkö yhdistämään voimavarat ja tekemään aitoa yhteistyötä. Yksimielisyys vallitsee myös siitä, että konseptoinnin **lähtökohtana tulee olla aidosti matkustajien toiveita ja trendejä vastaava palvelu - ei tuottajavetoinen.**

Ensimmäinen elinkeinoryhmän yhteinen konseptointitilaisuus pidettiin workshop-muotoisena 9.1.07. Elinkeinoryhmään kutsuttiin liikenneyhtiöiden, majoitussektorin ja suuralueiden edustajia. Konseptoinnin lähtökohdaksi otettiin aidosti asiakaslähtöinen verkkopalvelu.

Saaduista tuloksista valmistettiin ensimmäinen konseptiluonnos. Maaportaalin johtoryhmän antamat lisäykset ja täsmennykset loivat toisen luonnoksen konseptiksi, joka toimitettiin workshopin osallistujille palautetta varten.

Toisessa yhteisessä konseptointi-workshopissa 12.2.2007 käsiteltiin Konseptiluonnos 3:ta, joka sisälsi saadun palautteen johdosta tuotettuja lisäyksiä ja muutoksia. Tavoitteena oli aikaansaada workshopin tulosten perusteella ehdotus maaportaalin konseptiksi, jolla voidaan edetä tarjouskilpailuun ja antaa maaportaalin johtoryhmälle suosituksia jatkotoimista.

Maaportaalin johtoryhmän käsittelyn jälkeen tarjouspyyntöluonnosta ovat kommentoineet johtoryhmän jäsenten lisäksi mm. KTM:n asiantuntijat, juridiset ja tekniset asiantuntijat.

Esiselvitys ja konseptointiworkshopit ovat näyttäneet, että maaportaalilta odotetaan paljon: Julkituodut näkemykset on laajalti otettu huomioon portaalin toiminnallisuutta ja ominaisuuksia määritettäessä. Elinkeinolla ei kuitenkaan ole täysin yhtenäistä näkemystä joka asiasta, joten erimielisyystilanteissa on jouduttu tekemään jokin ratkaisu, pääsääntöisesti linjaten muissa, menestyneissä matkailuportaaleissa noudatettuja periaatteita (usus).

Tarjouspyyntö

*Maaportaalihankkeen tarjouspyynnöstä on julkaistu **ennakkoilmoitus** Euroopan Unionin TED-tietokannassa (Tenders Electronic Daily) **2.5.2007** otsikolla Country Portal for Finnish Tourism ja numerolla 103250-2007. TED on Euroopan unionin julkisten hankintojen tietokanta. Tietokannan osoite on <http://ted.europa.eu/>.*

*Varsinainen **hankintailmoitus** julkistetaan **28.5.2007** TEDissä. Tarjouspyyntödokumentti ohjeistuksineen itse projektiin, tarjouksen laatimiseen tuotekonsepteineen ja sopimusluonnoksineen julkistetaan 28.5.07 www.mek.fi/tenders -osoitteessa.*

Projekti jaetaan kahteen vaiheeseen: Määrittely- ja toteutussuunnitelman luomiseen (8kk) ja itse tekniseen toteutukseen (10kk). Määrittelyvaiheessa (8 kk) on vielä mahdollisuus tehdä tarkennuksia, jos on tarpeen.

6. Asiakkuuksien ja asiakkuusprosessien hallinnan tason parantaminen

Kehittämistavoite

TE-KESKUKSET, SEUDULLISET KEHITTÄMISYHTIÖT - 2007

Tuetaan yritysten laatujärjestelmien käyttöönottoa ja kehittämistä huomioiden erityisesti:

- sähköiset liiketoimintaprosessit
- asiakkuuksien hallintajärjestelmät
- kestävä matkailu
- yhteiskuntavastuullisuus
- riskien hallinta.

***MMM** on myöntänyt maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän poikkihallinnollisen matkailun teemaryhmän toimintaan vuodeksi 2007 hankerahoitusta 135 000 euroa. Teemaryhmä toteuttaa matkailustrategiaa mm. teemakohtaista kehittämistyötä edistämällä ja kokoamalla sekä laadun kehittämistyökaluja parantamalla.*

***TE-keskukset** rahoittavat yritysten kehittämishankkeiden lisäksi yritysten toimintaympäristöä ja yritysten koulutusohjelmia. Toimialapäälliköiden matkailua koskevissa rahoituslinjauksissa on huomioitu laadun ja turvallisuuden suositeltavan tukemisen lisäksi sähköisen kaupankäynnin kehittämiseen liittyviä kehittämishankkeet. Ympäristökysymykset on todettu myös tärkeiksi hankkeiden tavoitteiksi.*

LAATUTYÖKALUJEN HALLINNOIJAT - JATKUVAA

Kehitetään edelleen olemassa olevia laadun kehittämistyökaluja.

Laatutonni-työkalua on kehitetty lisäämällä siihen turvallisuus- ja ympäristöosuudet.

”Palvelua Sydämellä” –työkirjan päivitys on käynnissä.

Laatutonni, Palvelua Sydämellä ja Maakuntien parhaat laadunkehittämistyö jatkuu.

TE-KESKUKSET, SEUDULLISET KEHITTÄMISYHTIÖT

Kehitetään ennakoivasti olemassa olevia matkailun turvallisuusjärjestelmiä.

Ensimmäiset Matkailualan turvallisuuspassi -koulutukset (hotelli- ja ravintola-alan, hiihtokeskusalan ja ohjelmapalvelualan koulutusosiot) on järjestetty Lapissa ja myös kouluttajia on koulutettu.

”Tunne Turvaa” -koulutuksia on järjestetty useita kevään 2007 aikana ja niitä kouluttavien sekä Palvelua Sydämellä -valmentajien osaamistason nosto koulutuksen ja kriteereiden laatimisen kautta on käynnissä.

Toimenpide

TUKES, KULUTTAJAVIRASTO, SM

Toteutetaan matkailukeskusten riskien ennakoinnin pilottihanke.

***SM:n** johdolla on laadittu elinkeinoelämän ja viranomaisten yhteinen strategia yrityksiin kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten torjumiseksi (SM julkaisu 15/2006). Strategiassa on vahvistettu toimenpiteet, joita elinkeinoelämä, viranomaiset ja muut yhteistyöhön osallistuvat toteuttavat yhteistyössä. Strategiassa todetaan, että matkailu on erityisesti Pohjois- ja Itä-Suomessa merkittävä elinkeino. Erityisesti näiden alueiden markkinointi kohdistuu myös ulkomaille, ja siten matkailu on merkittävä tekijä Suomen kuvalle ulkomailla. Yksittäiset onnettomuudet ja muut turvallisuutta uhkaavat tekijät saattavat nopeasti vaikuttaa matkailuun kielteisesti. Tästä syystä matkailun turvallisuutta uhkaavien tekijöiden ennalta ehkäiseminen on aina turvallisuuden kannalta erittäin tärkeää. Toimenpiteenä strategiassa on vahvistettu, että edistetään Lapissa käynnistyneen Matkailualan turvallisuuspassi -hanketta tavoitteena, että se otetaan käyttöön valtakunnallisesti. Hankkeeseen liittyen järjestettiin SM:n kutsumana kokous tammikuussa 2007, jossa käsiteltiin maaherra Hannelle Pokan esittelemänä em. hanketta. Kokoukseen oli kutsuttu KTM:n ja SM:n, Lapin lääninhallituksen ja ympäristökeskuksen ja Lapin liiton edustajia sekä Lapin Elämysteollisuuden osaamiskeskuksen ja Arctic Safaris Oyn edustajia. Hankkeen toteutus jatkuu Lapissa tiiviissä yhteistyössä alueellisten toimijoiden ja -rahoittajien kesken. Saatujen kokemusten perusteella arvioidaan myöhemmin, miten toimintaa laajennetaan koko maahan. Tilaisuudessa tuli esille myös ajatus Matkailun verkosto-osaamiskeskuksen*

kytkemistä toimintaan mukaan kartoittamaan matkailun liittyviä riskejä matkailukeskustasolla.

Lapin lääninhallituksen pelastusosasto on nyt yhteistyössä Lapin TE-keskuksen, Lapin liiton, Matkailun ja elämystuotannon osaamiskeskuksen, Lapin ympäristökeskuksen ja yritysten kanssa käynnistämässä Matkailun turvallisuushankkeen esiselvitystä, jonka tavoitteena on Lapin matkailustrategiaan kytkeytyen pilotoida valtakunnallisestikin hyödynnettävä turvallisuusstrategia. Esiselvitysvaihe on käynnistymässä.

SUJUVA SAAVUTETTAVUUS MATKAILUN KEHITTÄMISEN ELINEHTO

7. Matkailuelinkeinon tarpeiden huomioiminen Suomen liikennejärjestelmän kehittämisessä

Kehittämistavoite

EDUNVALVONTAORGANISAATIOT - JATKUVAA

Tehostetaan matkailun edunvalvontaa Suomen liikennejärjestelmän kehittämistyössä.

LVM - JATKUVAA

Turvataan

- Suomen matkustajakuljetusjärjestelmän kehittäminen integroituna verkkona, joka pohjautuu eri liikennemuotojen toisiaan täydentävien ja eri liikennevaihtoehtojen luontiin.
- liikennepalvelujen esteettömyys
- korkeatasoisten matkapalvelukeskusten rakentaminen

LVM: Liikennejärjestelmien ja liikenneväylien kehittämisessä tavoitteena on matkojen ja kuljetusten palvelutason pitkäjänteinen varmistaminen entistä kustannustehokkaammin erityyppisiä keinoja yhdistämällä. Joukkoliikenteen järjestämisessä korostuu asiakaslähtöinen suunnittelu. Lähtökohtana ovat seudulliset tarpeet sekä seudullinen näkemys joukkoliikenteen roolista ja tavoitteista (LVM: Liikenne 2030 raportti).

TIEHALLINTO – 2006-

Kehitetään Tiehallinnon ja sen alaisten alueellisten matkailutyöryhmien toimintaa ja lisätään verkostoitumista matkailuelinkeinon kanssa.

Tiehallinnon matkailuyhteistyön avulla pyritään huomioimaan matkailuelinkeinon tarpeet tienpidossa ja osana liikennejärjestelmien kehittämistyötä. Matkailuyhteistyötä tehdään mm. tiepiirien matkailutyöryhmien kautta. Lapin tiepiiri vetää Tiehallinnon valtakunnallista matkailutyöryhmää sekä Lapin matkailuyhteistyön ohjausryhmää. Vaasan ja Oulun tiepiireissä toimii yhteinen alueellinen työryhmä, samoin Hämeen, Turun ja Uudenmaan tiepiireissä. Keski-Suomen tiepiirissä toimii maakunnan opastuksen yhteistyöryhmä, jonka tehtävänä on ensisijaisesti valvoa maakunnan opastuksen ajantasaisuutta. Kaikki työryhmät kokoontuvat 2-3 kertaa vuodessa käsittelemään ajankohtaisia asioita tieliikenteen kannalta. Työryhmien jäseniltä on myös tarvittaessa pyydetty virallisia lausuntoja Tiehallinnossa valmisteilla olevista uusista ohjejulkaisuista tai vastaavista (esim. uudesta palvelukohteiden viitoitusohjeesta lausunnon antoi valtakunnallisen matkailutyöryhmän jäseniä).

Jokaiseen tiepiiriin on nimetty oma matkailuyhdyshenkilö, joiden sisäinen tapaaminen on pidetty 1-2 kertaa vuodessa. Näissä verkostotapaamisissa on käyty läpi mm. matkailuyhteistyön kautta esiin tulleita tarpeita ja uusimpia matkailutoimialatietoja.

KUNNAT – 2006-

Turvataan matkailukeskusten ympärivuotinen saavutettavuus.

8. Maahantulomuodollisuuksien sujuvoittaminen

Kehittämistavoite

SM, UM

Nopeutetaan viranomaisyhteistyön avulla matkailijoiden matkustusasiakirjojen saantia ja rajatarkastuksien sujuvuutta.

Muutosesitys

UM: Nopeutetaan viranomaisyhteistyön avulla VIISUMIVELVOLLISTEN matkailijoiden MAAHANTULOLUPIEN saantia ja rajatarkastusten sujuvuutta.

Ehdotus uudeksi kehittämistavoitteeksi

UM: Kehitetään Suomen edustustojen liike- ja lomamatkailijoille suunnattua viisumimenettelyä koskevaa tiedottamista tavoitteena nopeuttaa hakemusten käsittelyä. Toimija: Edustustot. Aikataulu: 2007- .

SM: Sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpano ja tulokset 2004 -2007; SM:n julkaisu 29/2007: ”Ohjelman toimeenpanon aikana tuli lisätä rajanylitysliikenteen sujuvuutta itärajalta parantamalla rajanylityspaikkojen välityskykyä. Nuijamaan uuden rajanylityspaikan (ja tien) viralliset avajaiset pidettiin Saimaan kanavan 150-vuotisjuhlien yhteydessä 8.9.2006. Vaalimaan rajanylityspaikan päärakennuksen muutos- ja laajennustyöt käynnistyivät kesällä 2005 ja työ valmistui 31.5.2006. Uudet tilat otettiin käyttöön 1.7.2006 lukien. Hankesuunnitelma raskaan ja kevyen liikenteen eriyttämiseksi vuosina 2007–2008 valmistui.

Kuusamo – Suoperän rajanylityspaikka avattiin kansainväliselle liikenteelle lokakuussa 2006. Niiralan rajanylityspaikka avattiin ympärivuorokautiselle liikenteelle 1.9.2005. Ympärivuorokautinen aukiolo ei ole oleellisesti muuttanut ylikulkijoiden määrää eikä rakennetta. Lisäkaistojen rakentaminen Niiralan raja-asemalle on alkanut. Imatran maantierajanylityspaikka avattiin ympärivuorokautiselle liikenteelle 1.1.2007 alkaen.

Ohjelmassa vahvistettiin toimenpide, jonka mukaisesti tuli kohdentaa lisähenkilöstöä itärajalta ja Kaakkois-Suomeen rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi. Kaakkois-Suomen rajavartioston henkilöstömäärä on kasvanut rajavartijoiden voimakkaan rekrytoinnin johdosta koko 2000-luvun. Vuoden 2006 vartioston henkilöstömäärä kuitenkin laski, koska vartioston palvelukseen ei rekrytoitu lainkaan uusia rajavartijoita. Vuoden 2006 lopulla henkilöstömäärä oli 727 henkilöä. Itärajan tulliasemille ja Kaakkois-Suomen satamiin on Tullin resurssien uudelleen kohdentamisen pohjalta sijoitettu vuosina 2004 – 2006 126,5 henkilötyövuotta. Vuosien 2007 – 2011 osalta on valmistunut Tullin sisäinen työryhmäraportti valtion tuottavuusohjelman toteuttamiseen liittyen. Raportissa

esitetään vuosille 2007 – 2011 Itäiseen tullipiiriin 34,5 henkilötyövuoden lisäystä erityisesti rajaturvallisuuden ja tullivarmuuden ylläpitämiseen liittyviin tehtäviin.”

9. Sujuvien liikenneyhteyksien turvaaminen

Hallitusohjelma: ”Hallituksen tavoitteena on osoittaa vaalikauden aikana liikenneväylien hoitoon ja ylläpitoon rahoitus, jolla turvataan väyläverkoston palvelutaso ja liikenneturvallisuus. Hallitus kiinnittää huomiota perusväylänpidon rahoituksen jälkeenjääneisyyteen, alemmanasteisen tieverkoston yleiskuntoon ja ylläpitoon, kevyen liikenteen väyliin sekä yksityisteiden merkitykseen osana toimivaa väyläverkostoa.”

LVM:n esitys varata vuosittain 25 miljoonaa euroa suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen laskettiin kehysneuvotteluissa 10 miljoonaa euroon vuodesta 2010 alkaen.

Hallitus päättää väyläinvestoinneista, kun hallitusohjelmaan kirjattu liikennepoliittinen selonteko valmistuu. Selontekoon sisällytetään vaalikauden 2007–2011 väyläinvestointiohjelma. Selonteon yhteydessä hallitus tarkastelee myös uusia rahoitusratkaisuja ja valtion omaisuuden myyntitulojen käyttämistä liikenneinvestointeihin. Kaupungeille on tarkoitus myöntää joukkoliikennetukea aikaisintaan vuonna 2010.

Kehittämistavoite

ILMAILULAITOS 2006-

Turvataan

- Helsinki-Vantaan lentokentän palvelutaso
- matkailun kannalta merkittävien maakunnallisten **lentokenttien liikenne ja palvelut.**

Helsinki-Vantaan lentokentän laajennus on käynnissä.

Lapin joukkoliikenteen kehittämistä pohtinut työryhmä esittää, että matkailua tukevien lentoasemien reittiliikenteessä valtion olisi ostettava kannattamatonta liikennettä parhaan matkailusesongin eli talvikauden ulkopuolella. Näin tuettaisiin matkailuelinkeinon ympärivuotista kehittämistä. Etenkin kesäkaudella on syytä huolehtia siitä, että matkailukohteisiin on helppo päästä lentäen.

LVM: LVM, Varkauden, Mikkelin ja Savonlinnan kaupunki ovat sopineet, että kaupunkien edustajat toimittavat ehdotuksensa ministeriölle julkisen palvelun velvoitteen sisällöstä. Velvoitteen tulisi sisältää vaatimukset lentoyhteyksien vähimmäismäärästä kaupunkeihin, aikataulu-, kalusto- sekä lippujen hintavaatimukset. Kaupungeille on ehdotettu, että lentoliikenteen suunnittelutyöhön otettaisiin mukaan myös paikallisten kauppakamarien edustajien lisäksi myös alueen matkailuelinkeinon edustajat. LVM odottaa nyt kaupunkien lopullisia ehdotuksia. Vasta tämän jälkeen

ministeriö voi päättää velvoitteen asettamisesta, kilpailuttamistoimenpiteistä sekä kaupungeille osoitettavasta rahoituksesta.

Finavia kehittää Suomen kansainvälistä saavutettavuutta (reitti / tilausliikenne) markkinoimalla lentoasemia lentoyhtiöille yhteistyössä matkailuelinkeinon kanssa. Finavia pyrkii kasvattamaan lentoliikenteen tarjontaa (lisäämään suoria yhteyksiä ja tuolipaikkatarjontaa Suomeen suuntautuvassa ja kotimaan lentoliikenteessä). Finavia panostaa lentoyhtiömarkkinointiin perustamalla markkinointitiimin (rekrytointiprosessi käynnissä).

MAAKUNNAN LIITOT, MATKAILUKESKUKSET, ILMAILULAITOS, KUNNAT – 2007-
Varmistetaan **uusien tilauslento-yhteyksien** käynnistyminen, vaadittava infrastruktuuri ja riskien monitahoinen jakautuminen.

VR – JATKUVAA

Turvataan

- Pendolino- ja Intercity **-junayhteydet** sekä uusien kiskobussien saaminen
- junavaunukaluston uusiminen
- sujuva ja kattava liityntäliikenne
- autojen, pyörien ja yleisesti suurten matkatavaroiden helppo junassa kuljettaminen.

RATAHALLINTOKESKUS - JATKUVAA

Turvataan **rataverkoston kunto.**

Hallitusohjelman mukaisesti ”raideliikennettä edistetään parantamalla rataverkoston tasoa ja kattavuutta sekä sähköistämistä jatketaan”.

LVM, VR - JATKUVAA

Varmistetaan erityisesti Lapin sekä suurten matkailukeskusten läheisten junayhteyksien säilyminen ja kehittäminen.

Lappiin matkailua tukeva joukkoliikennekokeilu

Liikenne- ja viestintäministeriön työryhmä esittää, että Lapissa aloitetaan kolmivuotinen kokeilu, jossa valtio ostaa joukkoliikennettä alue- ja elinkeinopoliittisin perustein. Kokeiluun tarvittaisiin lisärahoitusta kolme miljoonaa euroa vuodessa. Budjettineuvotteluissa ei haettua lisärahoitusta kuitenkaan saatu. Toimintatapa voitaisiin kokeilun jälkeen laajentaa koko maahan, jos siitä saadaan hyviä kokemuksia. Hanketta varten liikenne- ja viestintäministeriö ottaisi käyttöön erillisen budjettimomentin.

***LVM:** Nykyiset joukkoliikenteen määrärahat on tarkoitettu lähinnä peruspalveluluonteisen liikenteen ostamiseen. Matkailuliikenne ei ole täyttänyt peruspalvelun määritelmiä.*

Lapin joukkoliikenne palvelee paikallisen väestön lisäksi myös matkailijoita. Matkailuelinkeino olisi rinnastettava teollisuuteen. Keskeinen tekijä matkailuelinkeinon menestyksessä ovat hyvät yhteydet, joita joukkoliikennematkaisuilla tulee kehittää.

Kemijärven yöjunaliikennettä tulisi työryhmän mukaan jatkaa käyttäen uusinta makuuvaunukalustoa. Työryhmä katsoo, että VR Oy:n olisi hankittava tarvittavat aggregaattivaunut mahdollisimman pikaisesti.

***LVM** yhtyy työryhmän näkemykseen ja on aloittanut liikennettä koskevat neuvottelut VR Osakeyhtiön kanssa. **LVM**:n tavoitteena on saada Helsinki-Keminjärvi –yöjunaliikennettä koskeva neuvottelutulos mahdollisimman nopeasti ja saada sopimus valmiiksi toukokuun aikana.*

Työryhmä pitää Kolarin yöjunaliikennettä matkailuelinkeinon kannalta välttämättömänä. Liikenteen jatkuminen 2010-luvulla edellyttää, että liikenne- ja viestintäministeriö ja VR Oy neuvottelevat ratkaisun uuden makuuvaunukaluston hankinnasta valmiiksi vuoteen 2010 mennessä. Lisäksi Kolarin radan peruskorjaus pitäisi aloittaa vuonna 2008. Peruskorjauksen taso riippuu siitä, tuleeko rataosuudelle kaivostoiminnan seurauksena tarvetta raskaisiin kuljetuksiin.

***LVM** ostaa VR Osakeyhtiöltä alueellista junaliikennettä, esim. kiskobussiliikennettä eri puolilta valtakuntaa. Tämä liikenne on tähän asti suunniteltu pitkälti kaukoliikenteen liityntäliikenteeksi, mikä ei välttämättä parhaalla mahdollisella tavalla palvele alueen sisäistä matkustustarvetta esimerkiksi työmatkaliikennettä. Tästä johtuen on tarkoituksena käynnistää selvityksiä, joissa tarkastellaan mahdollisuuksia kehittää alueellista junaliikennettä siten, että myös alueelliset tarpeet tulisivat paremmin huomioitua. Siltä osin kuin selvitykset perustelevat palvelutason parannuksia, on tärkeää varmistaa se, että myös alue itse sitoutuu toimenpiteisiin.*

LVM, VR – 2007

- Edistetään rakennushankkeita:
 - Pietari–Helsinki -ratayhteys
- raideyhteyden rakentaminen Helsinki-Vantaan lentoasemalle
- Turku-Helsinki-Vaalimaa E18 –moottoritie
- Via Baltica -tien puuttuvat osuudet.

LVM: Helsingin ja Pietarin välisen suoran ratalinjauksen tarpeellisuus selvitetään
 Työssä arvioidaan tulevaisuuden liikennetarpeet ja maankäyttöennusteet vuoteen 2050 saakka. Selvityksessä otetaan erityisesti huomioon kansainväliset yhteystarpeet Pietarin ja Baltian suuntaan. Työn lähtökohtana on selvittää ennen muuta Heli-radana (Helsinki–Loviisa–Kotka–Luumäki) mukainen ratakäytävä. Lisäksi tutkitaan mahdollisuutta suorempaan linjaukseen, joka kulkisi Kotkasta Vaalimaan kautta Viipuriin. Samassa yhteydessä tarkastellaan, olisiko Helsingin ja Pietarin välinen ratayhteys syytä johtaa kulkemaan Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta. Rataa selvitetään ensisijaisesti henkilöliikenteen kannalta.

Lentokentälle vievän kehäradan rakentaminen alkaa 2009. Kehärata tarjoaa raideyhteyden Helsinki-Vantaan lentoasemalle ja tuo lentoaseman 12 miljoonaa vuosittaista matkustajaa raideliikenteen piiriin. Lisäksi hankkeen arvioidaan mahdollistavan Vantaalla noin 40 000 asukkaan asuntoalueiden ja noin 60 000 työpaikan rakentamisen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Ratalinjaus yhdistää pääradan ja Martinlaakson radan toisiinsa lentoaseman kautta.

Hallitusohjelman mukaisesti Helsinki-Vaalimaa moottoritie E18 toteutetaan vuoteen 2015 mennessä.

Uumajasta Berliiniin ulottuvalla Via Baltica Nordica –vyöhykkeellä on aiemmin keskitytty lähinnä liikenne- ja matkailuyhteistyöhön. Nyt Itämeri-instituutin johdolla yhteistyössä keskitytään innovaatiotoimintaan.

KUNNAT - JATKUVAA

Edistetään **kansainvälisen risteilyliikenteen** kehittämisessä välttämättömiä infrastruktuuri-investointeja.

MERENKULKULAITOS - JATKUVAA

Turvataan

- kysyntää vastaavien **laivareitti-yhteyksien** kehittäminen erityisesti Helsinkiin, Hankoon, Turkuun ja Vaasaan
- saariston yhteysliikenne.

Hallitusohjelmaan on kirjattu: ”Merenkulun väylämaksujen ylikatteellisuus poistetaan, lisätään maksujen läpinäkyvyyttä...”

LVM: Tiehallinnon ja Merenkululaitoksen tilaaman lauttaliikenteen kilpailuttamista ja sen kehittämistä on selvitetty. LVM:N työryhmä on saanut valmiiksi esityksensä toukokuussa. Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite turvata saaristoliikenteen lauttojen ja yhteysalusten palvelut vähintään nykytasolla.

LVM: Merenkulun liikenne: Liikennepalvelua koskeva Länsi-Suomen lääninhallituksen ostosopimus on voimassa vuoden 2007 loppuun. Hankinta on kilpailutettu. Lähtökohtana on ollut, että liikennettä ei enää vuoden 2007 jälkeen tarvitse ostaa vaan se tulee toimeen asiakastuloin. LVM ei ole tässä vaiheessa varautunut rahoitukseen vuoden 2007 jälkeen eikä tähän tarkoitukseen ole varattu määrärahoja kehyksissä.

Liikenteen vuoden 2006 taloustietojen mukaan liikenne on edelleen tappiollista. Henkilöliikenteen kehitys ei ole mm. liikennöintitaukojen takia toteutunut suunnitellusti. Sen sijaan rahtiliikenne on jatkanut kasvua.

Näyttää ilmeiseltä, että sekä Vaasan että Uumajan alueet tulevat esittämään tuen jatkamista vuoden 2007 jälkeinkin. Ennen päätöksiä on tarpeen selvittää rahoituksen jatkamisen tarpeellisuus ja neuvotella eri osapuolten osallistumisesta rahoitukseen. LVM on pyytänyt Länsi-Suomen lääninhallitusta päivittämään muutaman vuoden takaisen selvityksen liikenteen toimintaedellytyksistä.

YRITYKSET - JATKUVAA

Rakennetaan uusi, tax-freen korvaava ansaintalogiikka laivaliikenteelle.

KUNNAT - JATKUVAA

Parannetaan matkailun liittyvän veneilyn kannalta keskeisiä rannikon ja sisävesien venesatamia sekä rantautumispaikkojen palveluvarustusta ja -kapasiteettia.

YM tuki vuonna 2006 Pidä Saaristo siistinä ry:n veneilyn jätehuoltopalveluita 565.000 eurolla. Määräraha sisälsi 100.000 euroa käymäläjätteiden imutyhjennysjärjestelmän kehittämiseen. (Alusjätelaki).

YM varasi 250.000 euroa vesihuoltoavustusten kautta imutyhjennysjärjestelmien investointeihin vuonna 2006.

Suomessa on 26 Sinilippusatamaa ja 6 Sinilippu uimarantaa vuonna 2007. YM avustaa järjestelmää Pidä Saaristo siistinä yhdistyksen kautta.

***LVM:** Merenkululaitos on veneilyliittojen esityksen pohjalta tehnyt kesäkuussa 2006 LVM:lle esityksen ns. miehitysasetuksen muuttamisesta siten, että asetuksessa huvialuksiin soveltamisen edellytyksenä oleva konetehoraja 500 kW (675,8 hv) poistettaisiin ja asetuksen soveltamisen perusteena olisi jatkossa vain huvialuksen pituus. Asetusta sovellettaisiin näin ollen huvialuksiin, jotka ovat yli 24 metriä pitkiä. Asetusmuutosta ei anneta tässä vaiheessa. LVM järjestää lähiaikoina palaveri Merenkululaitoksen, rajavartiolaitoksen ja poliisin kanssa asetuksen yhtenäisestä tulkinnasta ja mahdollisista muista jatkotoimenpiteistä.*

LVM, LÄÄNINHALLITUKSET – JATKUVAA

Turvataan

- Itä- ja Pohjois-Suomeen johtavien teiden parannus runkotietasoisiksi.
- junalla/lentokoneella saavuttamattomissa olevien matkailukohteiden linja-autoyhteydet.

LVM, LÄÄNINHALLITUKSET – JATKUVAA

Kehitetään kutsuohjattua liikennettä sekä junataksi, airport-taksi ja taxi-express -järjestelmiä linja-autoliikenteelle kannattamattomiin kohteisiin ja pienryhmien tarpeisiin.

LVM: Henkilöliikennelain kokonaisuudistus on aloitettu viime hallituskaudella säätämällä uusi taksiliikennelaki, joka tulee voimaan 1.8.2007. Linja-autoliikennettä koskevan lainsäädännön uudistus on tarkoitus aloittaa syksyllä.

TIEHALLINTO, KUNNAT - JATKUVAA

Turvataan matkailullisesti merkittävien teiden kunto ja kunnossapito, erityisesti talvella.

MATKAILUTIEORGANISAATIOT – JATKUVAA

Tehostetaan olemassa olevien matkailuteiden verkostoitumista ja markkinointia sekä parannetaan palveluvarustusta.

TIEHALLINTO – 2006-

Parannetaan kevyen liikenteen väylien kuntoa, kunnossapitoa, riittävyyttä, toimivuutta ja valaistusta matkailu-keskuksissa ja matkailukohteiden läheisyydessä.

Nykyisellä tienpidon rahoituksella on lähes mahdotonta tehdä alueellisia investointeja kuten rakentaa kevyen liikenteen väyliä tai lisätä tievalaistusta matkailukohteiden läheisyydessä. Täsmätoimenpiteillä kuten tehostetulla kunnossapidolla on pyritty tekemään esim. kevätseongin aikainen matkailuliikenne turvalliseksi.

Matkailuteiden osalta Tiehallinnon roolina on vain myöntää matkailutie-opasteet ja toimia suosituksenantajana matkailutie-statusen saamiseksi. Matkailutie-statusen saaminen on mm. edellyttänyt, että matkailutien takana on vahva taustaorganisaatio. Ongelmana monen matkailutien kohdalla on projektirahoitus. Kun rahoitus on loppunut, on matkailutien yhteinen toiminta loppunut samalla kertaa. Lapin yliopistossa on parhaillaan tekeillä tutkimus Revontulentie-matkailutiestä. Tutkimus antaa hyviä ideoita matkailutien onnistumisen tueksi tulevaisuudessa ja ennen kaikkea auttaa Tiehallintoa pohtimaan uudelleen matkailutie-statusen myöntämiskriteereitä.

10. Matkailuliikenneinformaation ja -palveluiden käytön sekä opasteiden kehittäminen

Kehittämistavoite

TIEHALLINTO – 2006-

Kehitetään olemassa olevaa matkailu-liikenneinformaatiota ja -palveluita, kuten Matka.fi –palvelua, entistä informatiivisemmiksi, toimivammiksi ja eri liikennemuodot yhdistäviksi.

***LVM:** Matkailijoita opastetaan jatkossa myös ruskeapohjaisilla liikennemerkeillä. Uudet opastusmerkit kertovat entistä tarkemmin vapaa-ajan matkailukohteista ja –palveluista. Valtioneuvosto päätti tieliikenneasetuksen muutoksista 15. helmikuuta.*

Uusia ruskeapohjaisia merkkejä on 17; niistä 11:ssä on täysin uusi tunnus. Uusista merkeistä selviää entistä yksilöidymmin, millaisesta matkailukohteesta on kyse. Aiemmin nähtävyydet on osoitettu yleismerkillä. Tällä ns. hannunvaakunalla on kuvattu laajasti erilaisia matkailukohteita. Nähtävyyksistä oman merkkinsä saavat nyt museo, maailmanperintökohde, luontokohde, eläintarha ja näköalapaikka, aktiviteeteista huvipuisto ja golfkenttä. Maaseutuyrityksiä kuvaavat aamiaismajoituksen, käsityöpajan, kotieläinpihan, suoramyyntin ja ratsastuspaikan merkit. Osa aiemmin sinisistä merkeistä vaihtuu ruskeapohjaisiksi. Näitä ovat uintipaikka, kalastuspaikka, hiihtohissi, mökkimajoitus sekä muu nähtävyys eli hannunvaakuna.

Merkkien uusi pohjaväri perustuu kansainväliseen suositukseen, jonka mukaan matkailukohteiden ja -palveluiden merkkien tulisi olla ruskeita. Osa tunnuksista on kansainvälisiä, osa vain Suomessa käytettäviä. Aiemmin Suomessa on ollut vain yksi ruskeapohjainen, matkailutiestä kertova liikennemerkki.

Tieliikenneasetuksen muutos ruskeapohjaisista liikennemerkeistä tuli voimaan 26. helmikuuta 2007. Liikenne- ja viestintäministeriö uskoo ensimmäisten uusien merkkien näkyvän teiden varsilla jo tulevana kesänä.

Yksi tärkeimmistä asioista uudessa palvelukohteiden viitoitusohjeessa on opastelupien määräaikaisuus ja lausuntojen pyytäminen tarvittaessa kattojärjestöiltä. Tällä menettelyllä pyritään varmistamaan palvelukohteen laatu ja opasteiden ajantasaisuus.

LVM: LVM:n toteuttama ja ylläpitämä Matka.fi valtakunnallinen aikataulupalvelu ulkoistettiin loppuvuodesta 2006 Tielikelaitokselle (nykyisin Destia Oy). Matka.fi:n ylläpito ja kehittäminen oli tarkoitus toteuttaa siten, että nykyiset tiedontuottajat ja muut mahdolliset hyötyjät tulevat jatkossa rahoittamaan koko palvelun ja valtion tuki putoaa pois. Tavoiteaikataulu sopimuksessa on kolme vuotta.

Muita tiedontuottaja- ja rahoittajatahoja ovat Tiehallinto, joka tulee jatkossa ylläpitämään palvelussa käytettävää Digistopia eli integroimaan se osaksi Digiroadia. VR tuottaa junatiedot, Finavia lentoliikennetiedot, Merenkululaitos laivaliikenteen tiedot ja YTV alueensa liikennetiedot. Kaikki ao. tahot rahoittavat myös palvelua. Lisäksi tietoja kerätään kahdeksasta kaupungista. Tulevaisuudessa rahoitusta on tarkoitus kerätä kaupungeista, joiden ei tarvitse matka.fi:n takia rakentaa omaa reittipastaa sekä kaupallisista palveluista ja mainoksista.

Matkahuollon omasta järjestelmästä on saatu muunnoksen kautta pääosa bussien tiedoista Matka.fi -järjestelmään. Matkahuolto ja Destia eivät kuitenkaan ole päässeet sopimukseen bussitietojen luovuttamisen ehdoista ja Matkahuolto irtisanoikin luovutussopimuksen päättyväksi 12.7.2007. Sen tilalle ollaan rakentamassa uutta tietojensiirtojärjestelmää suoraan lääninhallitusten liikennelupajärjestelmästä.

Matka.fi:n osalta Tiehallinto pohtii omalta osaltaan, miten voisi paremmin informoida omista palveluistaan. Yksi esimerkki on levähdysaluekartta, jota on toivottu Tiehallinnon internetsivuille. Kartasta näkisi mm. levähdysalueen varustetason.

Teiden varsille sijoittuvat infopisteet on pyritty huomioimaan parhaillaan monessa tiepiirissä työn alla olevissa maakunnallisissa opastussuunnitelmissa. Näissä suunnitelmissa luodaan strategia maakunnan opastuksen pitkäjänteiselle kehittämistyölle ja yhtenä osana ovat juuri miehitetyt ja miehittämättömät infopisteet. Suunnitelmien avulla toteutuu myös eri alueiden tasa-arvoisuus opastusasioissa, kun kaikki kohteet on määritelty joka tiepiirissä samojen kriteerien mukaan. Uusien opastelupien myöntö keskitettiin viime lokakuussa Tampereen lupakeskukseen, joka siis hyödyntää työssään maakunnallisia opastussuunnitelmia.

KUNNAT - JATKUVAA

Kehitetään teiden varsille sijoittuvia matkailuinfoja.

YRITYKSET - JATKUVAA

Lisätään tiedotusta autojen sekä pyörien korjaus- ja huoltomahdollisuuksista.

KOULUTUKSELLA JA TUTKIMUKSELLA VAHVEMPI AMMATTITAITO JA OSAAVAA TYÖVOIMAA

11. Matkailualan koulutuksen kehittämisen lähtökohtien määrittäminen

Kehittämistavoite

OPM - JATKUVAA

Varmistetaan matkailualan tarpeita vastaavan työvoiman saatavuus ympärivuotisesti.

EDUNVALVONTA- JA TYÖMARKKINAJÄRJESTÖT 2006 – 2009

Vaikutetaan matkailualan uusien opetussuunnitelmien sisältöön.

OPH - 2009

Painotetaan matkailualan toisen asteen perustutkintojen sisällöissä:

- monipuolisia kädentaitoja
- asiakaspalvelua (taidot ja asenne)
- kielitaitoa
- alan osaamisvaatimusten muutoksia

OPH: Tutkintojen perusteiden kehittämistyössä otetaan huomioon matkailualan moninaiset tarpeet ja liitynnät muihin aloihin sekä opetussuunnitelman ja tutkintojen perusteiden rakennetta kehitetään siihen suuntaan, että opiskelijoilla ja tutkinnon suorittajilla on valinnan mahdollisuuksia omien tarpeiden, matkailuyritysten tarpeiden ja alueellisten tarpeiden mukaisesti. Näin varmistetaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuus ja moniosaajia alalle.

Kehitetään sekä perustutkintoja alalle tuleville nuorille ja aikuisille että ammattitutkintoja, joissa näytetään osaaminen eli alalla vaadittava ammattimainen osaaminen.

Tehdään tiivistä yhteistyötä työelämän sidosryhmien kanssa, jotta opetussuunnitelma ja tutkintojen perusteet vastaisivat mahdollisimman hyvin matkailualan työpaikkojen tarpeita.

Toimenpide

OPH, OPM 2007 - 2010

Matka 2020 -hankkeen tulosten perusteella asetetaan matkailualan koulutuksen eri koulutusasteiden sisällöille, rooleille ja koulutettavien määrälle tavoitteet koulutusasteittain.

Matka 2020-hankkeen tuloksia hyödynnetään matkailualan perustutkinnon päivittämisessä, joka käynnistyy syksyllä 2006 ja päättyy vuonna 2009, kun päivitetty tutkinto otetaan käyttöön. Hankkeen tuloksia hyödynnetään myös koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa (KESU 2007-2012), josta matkailualan koulutustoimikunta antaa lausunnon. Siinä otetaan kantaa kaikkiin koulutusasteisiin, sekä laadullisiin että määrällisiin suunnitelmiin.

Matkailualaa käsiteltiin myös Palvelut 2020 –hankkeessa, lähinnä majoitus- ja ravitsemispalvelujen osalta. Myös Palvelut 2020 –hankkeen tuloksia on tarkoitus hyödyntää tutkintojen päivytyksessä ja muussa mara-alan koulutuksen kehittämisessä.

12. Matkailukoulutuksen työelämälähtöisyyden vahvistaminen

Kehittämistavoite

KOULUTUSORGANISAATIOT - JATKUVAA

Alueellisten matkailustrategioiden osana määritellään matkailualan koulutusorganisaatioille ja yrityksille sopivat yhteistyömuodot.

KOULUTUSORGANISAATIOT - JATKUVAA

Muokataan matkailualan koulutuksen rakenteita ja opetuksen sisältöjä, uudelleenorganisoidaan resursseja sekä tehostetaan uusien ja innovatiivisten opetusmetodien käyttöä.

KOULUTUSORGANISAATIOT - JATKUVAA

Lisätään elinkeinon mukanaoloa matkailualan koulutussuunnittelussa.

Varmistetaan koulutuksen kuuluminen kiinteäksi osaksi yritysten strategista kehittämistä.

OPM, EDUNVALVONTAORGANISAATIOT - JATKUVAA

Parannetaan matkailualan koulutustarjonnan ajankohtaisuutta ja sen ajoittumista huomioiden alan sesonkiluonteisuus.

OPH, KOULUTUSORGANISAATIOT - JATKUVAA

Kannustetaan yrityksiä kouluttamaan työpaikkaohjaajia ja vastaanottamaan 2. asteen ammatillisen koulutuksen työssäoppijoita ja ammattiosaamisen näyttöjen antajia.

Toimenpide

KOULUTUSORGANISAATIOT - JATKUVAA

Suunnitellaan ja toteutetaan yritysverkostokohtaiset koulutusohjelmat oppilaitosten ja yritysten välisenä yhteistyönä. Käytetään työssä hyväksi olemassa olevaa aikuis-, täydennys-, jatko- ja oppisopimuskoulutusta sekä tarvelähtöisiä yhteistyöhankkeita.

Matkailualan opettajien osaamistarpeista valmistuu selvitys syksyllä 2007.

13. Kehittäjien, kouluttajien ja rahoittajien matkailuosaamisen lisääminen

Kehittämistavoite

MEK – 2007-

Lisätään rahoittajille ja kehittäjille suunnattua tiedottamista, erityisesti sähköistä matkailualan koulutus-, kehittämis- ja tiedotustilaisuuksista, seminaareista sekä asiantuntijatahoista.

MEK toimittaa sähköisesti kolme neljä kertaa vuodessa ilmestyvää tutkimustiedotetta noin 400 rahoittaja- ja kehittäjätaholle. Lisäksi toimitetaan 12 kertaa vuodessa Matkailun kehitys –katsausta samoille tahoille.

Rahoittajille järjestetään yhteistyössä KTM:n ja Finnveran sekä TE-keskusten kanssa vuosittain Matkailurahoittajien koulutuspäivät johon osallistuu rahoittajia n. 50 – 80.

Lisäksi MEK osallistuu vuosittain useisiin rahoittajille ja kehittäjille suunnattuihin tilaisuuksiin. Näissä tilaisuuksissa MEKin henkilöstö toimii mm. asiantuntijaluonnoitsijoina. MEK osallistuu myös laajojen matkailuhankkeiden ohjausryhmätyöskentelyyn matkailuasiantuntijan roolissa. Läheistä yhteistyötä tehdään myös KTM Toimialapalvelun kanssa mm. matkailun toimialaraporttien laadinnassa.

KTM – 2007-

Lisätään ja kehitetään rahoittajille ja kehittäjille kohdennettuja matkailun teemapäiviä ja tutustumismatkoja (benchmarking).

KTM: Ministeriö on palkannut Lapin TE-keskuksessa toimivan matkailun toimialapäällikön Anneli Harju-Auttin matkailun toimialajohtajaksi kehittämään erityisesti rahoittajille suunnattuja tapahtumia lisäämään rahoittajien tietämystä toimialasta.

KOULUTUSORGANISAATIOT - JATKUVAA

Kehitetään matkailun koulutusorganisaatioiden henkilökunnan osaamista huomioiden alan tulevaisuuden tarpeet ja kehitysnäkymät.

AMMATILLISET OPETTAJAKORKEAKOULUT - JATKUVAA

Kehitetään matkailualan kouluttajien sekä tutkimus- ja kehittämishankkeiden parissa työskentelevien pedagogista ja tutkimus-osaamista sekä osaamiseen liittyvää kansainvälisyyttä.

OPM, OPH - JATKUVAA

Lisätään ja kehitetään matkailukouluttajien työelämäjaksoja.

OPH: OPH on käynnistänyt matkailualan opettajien osaamistarveselvityksen, tulokset valmistuvat vuoden 2007 lopussa. Selvityksen tulokset pyritään viemään ammattikorkeakouluihin ja opettajakoulutukseen.

Toimenpide

KTM - 2008

Toteutetaan matkailurahoittajille suunnattu matkailualan koulutusohjelma.

KTM: Matkailun toimialajohtaja Anneli Harju-Autti suunnittelee matkailurahoittajille suunnattua matkailualan täsmäkoulutusta vuoden 2007 aikana.

14. Kulttuurien tuntemuksen vahvistaminen

Kehittämistavoite

OPM, OPH – 2009-

Vahvistetaan suomalaisen kulttuurin ja muiden kulttuurien tuntemukseen liittyvää opetusta peruskoulujen ja lukion opetussuunnitelmissa sekä matkailualan perustutkinnoissa.

OPH: OPH ottaa kulttuurituntemuksen lisäämisen huomioon tutkinnon perustetyössä.

Toimenpide

KOULUTUSORGANISAATIOT – 2007-

Lisätään korkeakoulujen opetussuunnitelmiin pakollinen/vapaasti valittava kulttuurien tuntemusta, erityisesti suomalaisen, vahvistava opintojakso.

KOULUTUSORGANISAATIOT - JATKUVAA

Lisätään matkailualalla toimiville suunnattua kulttuuriosaamiseen liittyvää täydennyskoulutusta.

15. Matkailun tutkimusstrategian laadinta

Kehittämistavoite

KTM, MEK – 2007-

Matkailustrategian toteuttamisen tueksi toteutetaan tutkimusta teemoista:

- markkinatutkimus
- matkailun tulevaisuus ja ennakointi
- matkailu ja teknologia
- matkailun vaikuttavuus (seuranta- ja arviointijärjestelmät, indikaattorit, kestävyys)
- matkailukeskusten ja teemapohjaisten tuotteiden ja palveluiden parhaat käytännöt.

KTM: Ministeriö yhteistyössä MEKin kanssa julkaisee kesäkuussa 2007” Suomen matkailun aluerakenne 2005” –tutkimuksen, jossa on selvitetty Suomen matkailun aluerakennetta kunta- ja maakuntatasolla sekä kysynnän että tarjonnan osalta.

”Matkailun aluetaloudelliset vaikutukset – matkailun alueellinen tilinpito” –raportti on saatavilla KMT:n internetsivuilla kesäkuussa myös englanniksi. Raportin päivitys vuoden 2004 luvuilla toteutetaan Tilastokeskuksessa kesäkuussa ja julkaistaan Tilastokeskuksen sivuilla.

TILASTOKESKUS - JATKUVAA

Kehitetään matkailualan tilastointia

Tilastokeskus: Vuoden 2005 matkailun tilinpidon tiedot julkistettiin Tilastokeskuksen internetsivuilla huhtikuussa ja alueellisen tilinpidon tiedot kesäkuussa 2007.

KTM ja Matkailun teemaryhmä ovat käyneet keskustelua Tilastokeskuksen kanssa majoitustilastoinnin laajentamisesta koskemaan myös ns. rekisteröimätöntä majoitusta (maaseutumatkailu, lomamökit jne.). Tilastokeskus laajensi vuoden 2007 alussa majoitustilastojen kattavuutta ottamalla tilastoinnin piiriin mukaan myös keskusvaraamot, joiden kautta osa matkailukeskusten mökkivuokrauksesta tapahtuu. Muilta osin tilastoinnin laajennus ei tällä hetkellä näytä todennäköiseltä.

OPM - JATKUVAA

Kehitetään kansallisia ja kansainvälisiä matkailun tutkijakouluja.

OPM - JATKUVAA

Vahvistetaan korkeakoulujen alemmissa ja ylemmissä perustutkinnoissa sekä jatkotutkinnoissa matkailun tutkimusosaamista.

KORKEAKOULUT, YRITYKSET - JATKUVAA

Edistetään matkailuelinkeinon rahoittamien matkailun professuurien saantia.

Toimenpide

KORKEAKOULUT, SUOMEN MATKAILUTUTKIMUKSEN SEURA - 2007

Laaditaan matkailun tutkimusstrategia tutkimuksen tuottajien, välittäjä-organisaatioiden ja elinkeinon välisenä yhteistyönä ja KTM:n koordinoimana.

KTM: Ministeriö on selvittänyt yhdessä MEKin kanssa muiden ministeriöiden halukkuutta osallistua Suomen matkailuklusterin tutkimusohjelman laadintaan. Jatkossa selvitetään yhteistyömahdollisuudet Matkailun verkosto-osaamiskeskuksen ja ammattikorkeakoulujen kanssa matkailutiedon tarpeita ja hyödyntämistä koskevien suunnitelmien osalta.

16. Alueita palvelevan tutkimustoiminnan kehittäminen

Kehittämistavoite

KORKEAKOULUT, VÄLITTÄJÄORGANISAATIOT - 2007

Alueellisten matkailustrategioiden laadinnan osana

- Kartoitetaan aluetasolla matkailun tutkimuksen tuottajat, välittäjät ja käyttäjät sekä sovitaan työnjaosta ja yhteistyöstä.
-

Selvitetään ja toteutetaan alueen erityispiirteisiin ja elinkeinotoimintaan pohjautuvat alueelliset matkailun julkisen ja yksityisen sektorin tutkimus- ja koulutustarpeet.

17. Tutkimustiedon hyödyntämisen lisääminen

Kehittämistavoite

TUTKIMUSTIEDON TUOTTAJAT JA –KÄYTTÄJÄT, VÄLITTÄJÄORGANISAATIOT - JATKUVAA

Lisätään matkailualan tutkimuksen tuottajien, välittäjien ja käyttäjien, erityisesti elinkeinon, alue-, organisaatio-, toimiala- ja tieteidenrajat ylittävää yhteistyötä, matkailun tutkimukseen liittyvää tiedottamista ja tutkijoiden näkyvyyttä.

VÄLITTÄJÄORGANISAATIOT

Ensisijaisia matkailualan välittäjäorganisaatioita ovat

- valtakunnan tasolla MEK.
- aluetasolla alueorganisaatiot, maakunnan liitot, TE-keskukset ja koulutusorganisaatioiden T&K-yksiköt.
- Välitetään tieto käyttäjän näkökulmasta käyttäjäystävällisimpiä kanavia pitkin käytännönläheisessä, tiiviissä ja kiinnostavassa muodossa.

Toimenpide

MEK, KTM - 2008

Luodaan MEKin kotisivujen yhteyteen kansallinen matkailun sähköinen tutkimustietopankki.

***KTM:** Tutkimustietopankin luominen selvitetään kun Suomen matkailuklusterin tutkimusohjelman sisällöstä ja toteutustavasta on sovittu sekä MEKin tulevaisuuden tehtävät ovat tarkentuneet..*

INFRASTRUKTUURIA KEHITTÄMÄLLÄ LISÄÄ TOIMIVUUTTA JA KILPAILUKYKYÄ

18. Matkailun kokonaisvaltaisten kehittämissuunnitelmien (Master Plan) tukeminen

Kehittämistavoite

SEUDULLISET KEHITTÄMISYHTIÖT, KUNNAT

Tuetaan kokonaisvaltaisten, matkailun julkisten toimijoiden ja yritysten yhteistyönä toteutettujen kehittämissuunnitelmien (Master Plan) tekemistä ja niiden täytäntöönpanoa.

Vuoteen 2007 mennessä on toteutettu 20 kehittämissuunnitelmaa. Jatketaan toiminnan tukemista.

19. Matkailua palvelevan tieto- ja viestintäteknologiainfrastruktuurin kehittäminen

Kehittämistavoite

YRITYKSET, TE-KESKUKSET, TEKES – 2007-

Turvataan matkailuyritysten ja matkailijoiden kysyntää vastaavan ja luotettavan teknologiainfrastruktuurin, kuten laajakaistayhteyksien ja mobiiliverkkojen, saatavuus.

TE-keskusten rahoitusinstrumentit soveltuvat matkailuyrityksiä palvelevan informaatio- ja viestintäteknologian uusien sovellusten käyttöönoton edistämiseen.

Toimenpide

TEKES – 2007 - 2009

Perustetaan matkailun teknologisia ratkaisujen kehittämistä koordinoiva asiantuntijaryhmä.

TEKES on käynnistänyt Vapaa-ajan palvelujen tutkimus- ja kehittämissuunnitelman, jonka tavoitteena on vahvistaa asiakaslähtöistä vapaa-ajan palvelujen innovaatio- ja liiketoimintaa. Ohjelmalle on asetettu ohjelmajohtajan ja koordinaattorin lisäksi asiantuntijoista koostuva johtoryhmä. johtoryhmätyöskentelyssä on tarkoitus hyödyntää teemoittain asiantuntijoista koostuvia alatyöryhmiä.

Kehitetään matkailua palvelevan teknologian käyttäjäystävällisyyttä, rajapintojen avoimuutta, monikanavaisuutta, hakutekniikoita, matkailun ontologiaa ja älykkäitä tiedonsaantikanavia (semantic WEB).

20. Monipuolisen majoitustarjonnan varmistaminen

Kehittämistavoite

YRITYKSET – JATKUVAA

Majoituskapasiteettia kaavoitettaessa ja rakennettaessa huolehditaan matkailukeskuksissa ja matkailualueilla riittävän monipuolisen majoitustarjonnan luonnista omaan kohderyhmään sopeutettuna: luksuksesta hyvätasoiseen aamiaismajoitukseen.

Huomioidaan majoituksen rakentamisessa

- ympärivuotinen käyttö
- erilaiset rahoitus- ja omistusmuodot.

21. Reitistöjen ja niitä tukevan infrastruktuurin toimivuuden parantaminen

Kehittämistavoite

KUNNAT, SEUDULLISET KEHITTÄMISYHTIÖT, MAAKUNNAN LIITOT - JATKUVAA
Kehitetään matkailullisesti tärkeiden reitistöjen turvallisuutta, viitoitusta ja opastuksia, järkevää yhdistämistä ja monipuolisen käytön palvelevuutta.

Koordinoidaan matkailullisesti tärkeiden reitistöjen käytön seuranta, ylläpito ja kehittäminen alueen eri toimijoiden yhteistyönä.

Parannetaan matkailullisesti tärkeiden reitistöjen alku- ja lähtöpisteiden sekä solmukohtien infrastruktuuria ja palveluvarustusta

LVM – 2007-

Edistetään mahdollisuutta saada valtion tulo- ja menoarvioon määräraha yleiseen käyttöön tarkoitettujen moottorikelkkailureittien perustamiseen, rakentamiseen ja ylläpitoon.

TIEHALLINTO - JATKUVAA

Kehitetään olemassa olevia pyörämatkailureittejä varmistaen reittien ylläpito, riittävä palveluvarustus, kulkeminen maisemallisesti kauniissa ympäristössä ja mahdollisuuksien mukaan rantaviivaa myötäillen.

Toimenpide

ALAN JÄRJESTÖT – 2007 - 2009

Käyttöön otetaan reitistöjen laatuluokitusjärjestelmä.

YM – 2008 - 2009

Määritellään moottorikelkkailureittejä koskevat valtakunnalliset kehittämistavoitteet.

Kehitetään matkailullisesti tärkeiden reitistöjen turvallisuutta, viitoitusta ja opastuksia, järkevää yhdistämistä ja monipuolisen käytön palvelevuutta.

YM: Reitit rekisteröidään Metsähallituksen "Reiska" järjestelmään, Suomen ympäristökeskuksen paikkatietojärjestelmään ja uudistettuun Liikunnan tietopankkiin. Reitit pyritään ainakin valtion alueiden osalta sisällyttämään metsähallituksen "Luontoon.fi" järjestelmään.

Koordinoidaan matkailullisesti tärkeiden reitistöjen käytön seuranta, ylläpito ja kehittäminen alueen toimijoiden yhteistyönä.

YM: Metsähallitus on ottanut käyttöön hallitsemiensa alueiden käytön seurantajärjestelmän. Metsäntutkimuslaitos kehittää luonnon virkistyskäytön seurantaa.

Käyttöön otetaan reitistöjen laatuluokitusjärjestelmä.

YM: Opetusministeriön avustuksella on luotu ulkoilureittien luokitusjärjestelmä niin että se on käytettävissä vuoden 2007 alusta lähtien. Luokituksesta vastaa Suomen Latu ry. Metsähallitus ottaa luokituksen laajasti käyttöön.

Edistetään mahdollisuutta saada valtion tulo- ja menoarvioon määräraha yleiseen käyttöön tarkoitettujen moottorikelkkailureittien perustamiseen, rakentamiseen ja ylläpitoon.

YM: Ympäristöministeriön työryhmä selvitti rahoituksen perusteita vuonna 2005. Rahoituksen harkinta ei ole mahdollista ennen valtakunnallisten tarpeiden selvittämistä.

Määritellään moottorikelkkailureittejä koskevat valtakunnalliset kehittämistavoitteet.

YM: Ympäristöministeriön rahoituksella tehdään valtakunnallista tarvekartoitusta vuosina 2006 – 2007. (WSP-Finland Oy).

22. Matkailukohteiden – ja alueiden esteettisyyden lisääminen

Kehittämistavoite

KUNNAT - JATKUVAA

Tuetaan matkailukeskusten ja -kohteiden maisemointia ja rakentamista huomioiden:

- siisteys, mm. tienvarsimaisemat, rikkinäiset ja kuluneet puitteet
- ajallinen kerroksellisuus
- maisemakuvaan sopeutuvien ja mittakaavaltaan ihmisläheisten ympäristöjen luonti
- esteettisyyden ympärivuotisuus

MMM korostaa matkailurakentamista ohjeistaessaan esteettisyyden huomioimista. Tulevan ohjelmakaudella kylämatkailun kehittämisen yksi tavoite on kannustaa koko kylää huolehtimaan maisemasta ja ympäristöstä.

Tuetaan matkailukeskusten ja –kohteiden maisemointia ja rakentamista.

YM: Vuonna 1993 määriteltiin arvokkaat kansallismaisemat (27 kpl).

Vuonna 1993 määriteltiin kulttuurihistoriallisesti merkittävät ympäristöt (1772 kpl).

Museovirasto päivittää luetteloa parhaillaan.

Vuonna 1995 valtioneuvosto teki päätöksen arvokkaista maisema-alueista (156 kpl)

Vuonna 2006 Suomi liittyi Euroopan maisemansuojelun yleissopimukseen.

Kansallisia kaupunkipuistoja on perustettu kolme (Pori, Heinola, Hämeenlinna).

Parhaillaan valmistellaan Porvoon kansallista kaupunkipuistoa.

Alueelliset ympäristökeskukset ovat perustaneet kaksi luonnonsuojelulain mukaista maisema-aluetta.

Metsähallitus hoitaa luonnonsuojelualueilla olevia perinnebiotooppeja ja alueelliset ympäristökeskukset eräitä arvokkaita perinnebiotooppeja.

Maatalouden ympäristötuella (MMM) suojellaan perinnebiotooppeja. Suojelun piirissä on 25.000 ha.

Tiehallinnossa aloitetaan tänä vuonna levähdysalueiden toimintalinjojen päivitystyö, jossa huomioidaan ennen kaikkea tienkäyttäjien (raskas liikenne, matkailu ym.) tarpeet. Samassa yhteydessä pohditaan myös keinoja levähdysalueisiin kohdistuvan ilkvallan vähentämiseksi ja tätä kautta siisteyden lisäämiseksi. Tiehallinto on pyrkinyt maisemoimaan erityisesti uusien tai peruskorjattujen teiden ympäristöä mm. luiskiin tehtävillä istutuksilla tai luonnonmateriaaleilla. Samoin tienvarsia elävöittävät tienvarsitaideteokset.

MATKAILUELINKEINON SÄÄDÖSYMPÄRISTÖÄ KEHITTÄMÄLLÄ KANNATTAVAMPI YRITYSTOIMINTA

23. Ravintolapalvelujen arvonlisäveron alentaminen eurooppalaiselle keskitasolle

Toimenpide

EDUNVALVONTAORGANISAATIOIOT – 2006 - 2007

Lisätään poliittisten päättäjien tietoisuutta ravintolapalvelujen arvonlisäveron alentamisen vaikutuksista. Edistetään asian kirjaamista hallitusohjelmaan ja asian käsittelyä EU-tasolla.

Tavoite oli mukana Suomen Hotelli- ja Ravintolaliiton ja Palvelualojen ammattiliiton PAMin yhteisissä hallitusohjelmatavoitteissa. Poliittisille päättäjille tiedotettiin tehokkaasti ravintolapalvelujen arvonlisäveron alentamisen vaikutuksista, mutta hallitusohjelmaan ei ravintoloiden alv-alennus tullut, vaan hallitus päätti alentaa ruokakaupoissa myytävän ruoan arvonlisäveron 12 prosenttiin. Tämä aiheuttaa suuria ongelmia ravintola-alalle. Hallitus kuitenkin sitoutui ravintoloiden alv-alennukseen EU:n kautta siten, että se toimii EU:n säännösten muuttamiseksi siten, että ravintoloiden ja henkilöstöruokailun arvonlisäverokanta voidaan alentaa elintarvikkeiden arvonlisäveron tasolle.

24. Matkailua erityisesti rasittavien verojen ja maksujen kohtuullistaminen

Kehittämistavoite

EDUNVALVONTAORGANISAATIOIOT - JATKUVAA

Edistetään

- matkailuun sovelletun sähköveron laskemista samalle tasolle teollisuuden kanssa.
- vuokra-autojen verotuksen kohtuullistamista.
- satama- ja väylämaksujen sekä lentokenttämaksujen kohtuullistamista kilpailijamaiden taso huomioiden.

Hallituksen tekemä 300 miljoonan euron energia- ja ympäristöverotuskirjaus ei sisällä palveluelinkeinojen sähköveron alennusta. Matkailustrategian tavoitteiden mukaisesti matkailuun sovelletun sähköveron tulee laskea samalle tasolle teollisuuden kanssa.

VM – 2006-

Selkeytetään matkailupalveluja koskevan marginaaliverotuksen soveltamisohjeita.

VM – 2006-

Selkeytetään 3. sektorin verotusta.

Toimenpide

KTM 2006 - 2008

Toteutetaan tutkimukset

- matkailuelinkeinoa koskevien veroluonteisten maksujen alentamisen vaikutuksista yritysten kannattavuuteen.
- Suomeen sovellettavissa olevista muiden maiden vero- ja kannustekäytännöistä.

KTM: Tutkimukset on määrä toteuttaa vuonna 2008.

KTM, LÄÄNINHALLITUKSET – 2008 - 2009

Luodaan käytännönläheinen opas matkailun yritystoimintaa koskevista lupamenettelyistä.

25. Koulujen loma-aikojen ajoittaminen matkailuelinkeinolle suotuisimmiksi

Kehittämistavoite

TYÖMARKKINAJÄRJESTÖT, EDUNVALVONTAORGANISAATIOIOT, OPM – 2006 - 2007

Edistetään koulujen kesälomien siirtämistä ja muiden loma-aikojen laajempaa jakautumista.

Tavoite sisältyi Suomen Hotelli- ja Ravintolaliiton ja Palvelualojen ammattiliiton PAMin hallitusohjelmatavoitteisiin. Lomien siirtoa ei kuitenkaan ole kirjattu hallitusohjelmaan. Se mainitaan EU:n komission kestävän matkailun työryhmän raportissa ”Action for more sustainable European tourism” yhtenä tavoitteena. Raportin pohjalta komissio valmistelee tiedonantoa Agenda 21 eurooppalaiselle matkailulle.

Toimenpide

TYÖMARKKINAJÄRJESTÖT, EDUNVALVONTAORGANISAATIOIOT - 2006

Perustetaan laaja-alainen työryhmä edistämään lomien siirtämistä ja laaja-alaisempaa porrastusta.

26. Matkailun yritystoiminnan ja yrittäjyyden edistäminen

Kehittämistavoite

KTM - 2006-

Edistetään matkailuyrittäjyyden edistämisen kirjaamista hallitusohjelmaan.

KTM: Matkailuyrittäjyyttä ei sellaisenaan kirjattu hallitusohjelmaan.

Yrittäjyyden politiikkaohjelman jatkoksi saatiin hallitusohjelmaan ”Työn, yrittämisen ja työelämän politiikkaohjelma, jonka tavoitteena on mm. yrittäjyshalukkuuden edistäminen.

Hallitusohjelmaan sisältyy maaseutuyrittäjyyden kehittämistä koskeva kirjaus. Maaseutumatkailu ja maatilatalouden matkailuun liittyvät kehittämistoimet ovat merkittävä osa maaseutuyrittäjyyttä.

Palvelualojen ammattiliitto PAM esitti omissa hallitusohjelmatavoitteissaan erillistä kansallista palvelujen politiikkaohjelmaa myönteisen työllisyyskehityksen vauhdittamiseksi ja säällisten työsuhteiden turvaamiseksi.

KTM – 2006-

Edistetään matkailuyrittäjyyden erityispiirteiden ja uusyrityksyyden huomioimista yrittäjyyden kehittämisessä.

ERI VIRANOMAISSET – 2006-

Edistetään

- harmaan talouden torjuntatyön ottamista osaksi eri viranomaisten normaalia työtä.
- lainsäädännön ja viranomaisten yhteistoiminnallisten toimintatapojen kehittämistä.
- yritysten ja muiden samanlaista toimintaa harjoittavien toimijoiden kilpailuedellytysten tasapuolistamista koskevien pelisääntöjen eteenpäinviemistä.
- paikallisten yhteistyöelimien perustamista julkisten palveluntarjoajien ja elinkeinoelämän edustajien keskinäisten pelisääntöjen sopimiseksi
- turvallisuuteen liittyvien viranomaismääräysten ja lupien selkeyttämistä.

Harmaan talouden torjunta oli mukana Suomen Hotelli- ja Ravintolaliiton ja Palvelualojen ammattiliiton PAM yhteisissä hallitusohjelmatavoitteissa.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry: *MaRan strategiassa harmaan talouden torjunta on kirjattu tavoitteeksi ja MaRa edistää osaltaan myös viranomaisyhteistyön kehittämistä tässä asiassa.*

MaRan tavoitteena on tulevissa (2007) tes-neuvotteluissa jatkaa ja edelleen kehittää nyt käynnissä olevaa vuosityöaikakokeilua, joka mahdollistaa joustavat, sesonkien vaatimat työaikajärjestelyt.

TYÖMARKKINAOSAPUOLET, YRITYKSET – 2006-

Kehitetään edelleen työaikoja, jotka mahdollistavat sesonkien mukaisen työskentelyn eri alueilla eri vuodenaikaan sekä työssäkäynnin ja opiskelun rytmityksen.

Laajennetaan edellä mainittujen työaikojen alueellista soveltamista tarpeen mukaan.

Vuosityöaikakokeilusta on sovittu Palvelualojen ammattiliiton PAMin ja Suomen Hotelli- ja Ravintolaliiton välillä. Työaikakokeilut toivat molemmille järjestöille yhteisen kunniamaininnan tuottavuusyhteistyöstä työmarkkinakeskusjärjestöjen Tuottavuuden pyöreältä pöydältä. PAM on kerännyt työpaikkojen kokemuksia uusista työajan tasoitusjärjestelmistä ja kokeilun jatkosta neuvotellaan.

YM, METSÄHALLITUS – 2007

Selkeytetään virkistyskäytössä olevien valtion mailla tapahtuvan yritystoiminnan pelisääntöjä toimintaedellytysten parantamiseksi. vrt. Metsähallituksen keräämät maksut

MATKAILUTOIMIJOIDEN TYÖNJAKOA SELKEYTTÄMÄLLÄ JA VERKOSTOITUMISTA LISÄÄMÄLLÄ TEHOKKUUTTA KEHITTÄMISEEN

27. Matkailutoimijoiden välisen työnjaon selkeyttäminen ja toiminnan kehittäminen

Kehittämistavoite

MAAKUNNAN LIITOT - JATKUVAA

Määritellään alueellisissa matkailustrategioissa alueen matkailutoimijoiden roolit ja vastuut.

Valtakunnalliset matkailustrategian linjaukset on huomioitu viimeisen vuoden aikana tehdyissä tai päivitettyissä alueellisissa matkailustrategioissa. Suunnitelmissa on kiinnitetty huomiota matkailutoimijoiden rooleihin ja vastuisiin. .

Samalla arvioidaan kriittisesti matkailuorganisaatioiden määrää ja tehtäviä sekä parannetaan olemassa olevien laatua.

MATKAILUTOIMIJAT - JATKUVAA

Lisätään

- koulutuksen ja tiedottamisen avulla toimijoiden tietoisuutta niin omasta kuin toistensa tehtävistä ja toiminnasta.
- toimijoiden välistä vertikaalista ja horisontaalista yhteistyötä.
- yhteistyötä, paikallisten asukkaiden ja muiden kuin matkailun toimialojen ja toimijoiden kanssa.

***KTM:** Kuluneen vuoden aikana ministeriö on osallistunut Etelä-Savon, Hämeen, Keski-Suomen, Kymenlaakson, Lapin, Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan, Satakunnan, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen matkailustrategiatilaisuuksiin.*

Matkailun ja elämystuotannon osaamisklusterin kanssa on käyty useita keskusteluja yhteistyömahdollisuuksista ja jatkossa päätetään konkreettisista yhteistoimista.

***SUOMA ry:** Vihreää i-kilpeä käyttävien matkailutoimistojen kriteeristö on uudistettu. Uudistuksen tuloksena matkailutoimistoille on syntynyt 5-portainen tähtiluokitus. Kaikki matkailutoimistot ovat joutuneet hakemaan uuden käyttöoikeusluvan uudistuneen kriteeristön mukaisesti. Uusia käyttölupia on myönnetty 104 ja noin 30 lupahakemusta odottaa 30.5. tapahtuvaa käsittelyä. Tämän jälkeen uusilla kriteereillä toimivia i-toimistoja on noin 130. I-toimistot muodostavat **Palvelevat matkailutoimistot** – verkoston, joka tulee markkinoille valtakunnallisissa internet portaaleissa kesäkuun alkupuolella.*

Tavoitteena on, että i-toimistot ja Suomen jäseninä olevat alueorganisaatiot (27 kpl) siirtyvät mahdollisimman laajamittaisesti yhteiseen laatujärjestelmään (rätätälöity Laatu-tonni) vuoden 2008 loppuun mennessä.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry: Suomen Hotelli- ja Ravintolaliitto SHR ry:n nimi muuttui 1.5.2007 Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry:ksi. Uusi nimi kuvaa toimialalla tapahtuvaa muutosta ja monipuolisten palvelujen kehittymistä. MaRan tavoitteena on kerätä matkailu-, majoitus-, ravitsemis- ja niihin liittyvä hyvinvointipalvelutoimiala yhteen. Strategia kattaa kaikki matkailualalla toimivat yritykset liikennettä ja matkatoimistotoimialaa lukuun ottamatta.

Toimenpide

KTM - 2006

Asetetaan työryhmä tekemään ehdotus julkisin varoin tapahtuvan, ulkomailta Suomeen suuntautuvan matkailun edistämisen tarpeista, toiminnan organisoimisesta sekä tarvittavista määräraha- ja muista resursseista. Asia liittyy tuottavuuden toimenpideohjelmaan.

KTM: Työryhmä jätti esityksensä 9.2.2007, jonka mukaan MEK on keskeisin Suomeen suuntautuvan, julkisen varoin tapahtuvan matkailun edistämisen organisaatio. MEKin tehtäviä ja toimintatapoja ehdotettiin tarkistettaviksi ja ydintehtäviksi esitettiin: 1) Suomen matkailukuvan edistäminen ulkomailta ja sitä tukeva tuotemarkkinointi 2) markkinatiedon hankinta ja välittäminen matkailuelinkeinolle, 3) laadukkaan tuotekehityksen ja tuotteistamisen edistäminen kotimaassa.

Hallitusohjelmaan on kirjattu: Matkailuelinkeino tarjoaa suuria mahdollisuuksia Suomessa. Matkailun edistämiskeskuksen tehtävää tarkistetaan tavoitteena vaikuttavuuden parantaminen tehdyn valmistelutyön pohjalta.

KTM: MEKin toiminnan painopisteitä tarkistetaan työryhmän esitysten pohjalta. Lisäksi kahden lähivuoden aikana MEK myös valmistelee ja käynnistää valtakunnallisen matkailuportaalin internetiin, mikä tarjoaa aivan uusia markkinointimahdollisuuksia.

Tiedottaminen aloitetaan heti kun uudet toimintamallit ovat tiedossa ja MEKin tulevaisuuden resursseista on päätetty budjettiriihen yhteydessä.

RAHOITUSTA STRATEGIAN MUKAISESTI KOHDENTAMALLA NOPEAMPAA KASVUA

28. Julkisen rahoituksen kohdistaminen strategian painopisteiden ja kärkiteemojen toteutukseen

Kehittämistavoite

RAHOITTAVAT VIRANOMAISET – 2007 – 2013

Kohdistetaan julkista rahoitusta kehittämis- ja kannattavuusnäkökymien kannalta suotuisiin matkailukohteisiin ja -keskuksiin.

Julkisen sektorin tehtävänä on tukea yksityisten yritysten toimintaedellytyksiä pitkäjänteisellä kehittämis- ja investointipolitiikalla.

Strategiset linjaukset otetaan huomioon aluetasolla maakuntien omissa matkailustrategioissa sekä maakuntaohjelmissa

Matkailuhankkeisiin suunnattavan alueellisen rahoituksen (kansallinen ja EU-rahoitus) tulee tukea strategiassa määriteltyjen painopisteiden ja kärkiteemojen toteuttamista

Toimenpide

KTM, SM, TM, MMM - 2006

Varmistetaan EU-osarahoitteisten ohjelmien laatimisen yhteydessä matkailustrategian painotusten ja kärkiteemojen mahdollisuus olla rahoituksen kohteena.

KTM: Matkailua ei ole erityisesti mainittu ohjelmissa, mutta ne eivät myöskään poissulje matkailun rahoitusta.

KTM Toimialapalvelun toimialapäälliköiden matkailua koskevissa rahoitusnäkökymyksissä on korostettu Suomen matkailustrategian ja sen perusteella annetun valtioneuvoston periaatepäätöksen merkitystä ja tuen kohdentamista strategiassa valittujen tavoitteiden toteutumiseksi.

KTM, SM, TM - 2006

Huomioidaan ohjelmien hallinto- ja päätöksentekojärjestelmän uudistamisessa valtakunnallisten, yli maakunnallisten ja teemahankkeiden erityiskysymykset.

KTM: Ei ole huomioitu.

KTM – 2007 - 2013

Vahvistetaan MEKin roolia kansallisena tuotekehitystä koordinoivana toimijana ja eri tahojen yhteistyön lisääjänä. Varataan työhön tarvittavat resurssit.

KTM: Tehdyn ehdotuksen mukaisesti MEKin yksi ydintehtävistä on laadukkaan tuotekehityksen ja tuotteistamisen edistäminen kotimaassa. MEKin rooli tuotekehityksen koordinoijana riippuu sille osoitettavien määrärahojen suuruudesta.

MINISTERIÖT - JATKUVAA

Parannetaan ministeriöiden mahdollisuuksia rahoittaa valtakunnallisia hankkeita.

MMM: Valmisteluvaiheessa olevaan maaseudun kehittämisohjelmaan sisältyy matkailuelinkeinojen edistämistä koskeva toimenpide, jonka julkinen rahoitus vuosina 2007 - 2013 on alustavan suunnitelman mukaan yhteensä noin 30 m€. Toimenpiteen tavoitteissa on otettu huomioon matkailustrategian painotuksia: tuotteiden saaminen kansainvälisille markkinoille, teemapohjainen aktiviteettituotteiden (suomalaiset hyvinvointimatkailutuotteet) kehittäminen ja vaellusreitistöjen viimeistely matkailukäyttöä varten. Ohjelman yritysrahoituksella (julkinen rahoitus kaikkeen yritystukeen vuosina 2007 - 2013 yhteensä noin 350 m€) on mahdollista tukea merkittävässä määrin strategiassa määriteltyjen painopisteiden ja kärkiteemojen toteuttamista. Päättyvällä ohjelmakaudella matkailuyritysten osuus yritystuesta oli noin neljännes, joten tästä arvioiden yritysrahoitusta maaseudun matkailuyrityksille voisi kohdentua tulevalla ohjelmakaudella yhteensä noin 90 m€.

Maaseutuohjelman valmistelussa ei ole riittävästi huomioitu valtakunnallisten teemahankkeiden erityiskysymyksiä. MMM ei muutoinkaan ole ryhtynyt toimenpiteisiin valtakunnallisten hankkeiden rahoitusmahdollisuuksien parantamiseksi. Tältä osin strategian linjauksia ei MMM:ssä ole toteutettu.

SM: EU-osarahoitteiset ohjelmat mahdollistavat matkailustrategian painotuksia ja kärkiteemoja tukevan matkailun hankerahoituksen, mutta rahoituksen lopullinen kohdentuminen ratkaistaan käytännön ohjelmatyössä. Matkailun strategisten painotusten todentuminen hankkeissa edellyttää jatkuvaa vuoropuhelua alueellisten ja valtakunnallisten toimijoiden kesken sekä vahvaa matkailuhankkeiden koordinoitua ja tuotekehitystä. Ohjelmiin on sisällytetty toimenpiteiden temaattinen keskittämisen rakenteet ja ohjelmien hallinto- ja päätöksentekorakenteita on uudistettu siten, että hankkeiden toteuttamista maakuntaa suuremmilla aluetasoilla, myös valtakunnallisesti, on helpotettu ohjelmakaudella 2007 - 2013.

Kansallista rakennerahastostrategiaa ja toimenpideohjelmia koskevat neuvottelut komission kanssa käytiin toukokuun 2007 alussa. Sovitut tarkennukset asiakirjoihin tehdään alkukesän aikana ja komission hyväksymispäätös saadaan todennäköisesti syyskuun alussa.

Sisäasiainministeriön pääluokassa olevaa maakunnan kehittämistä rahaa (mom. 26.98.43) saa käyttää lähinnä alueiden elinkeinotoiminnan omaehtoiseen kehittämiseen mukaan lukien osaamiskeskus-, aluekeskus- ja kaupunkipoliittiset toimenpiteet sekä seudullisiin yhteistyöhankkeisiin. Sisäasiainministeriön omaan käyttöön jätetään vuosittain pieni osa määrärahasta, jolla voidaan osallistua valtakunnallista tai alueellista merkitystä omaavien lähinnä kehittämis- tai tutkimushankkeiden rahoittamiseen. Käytännössä viime vuosina matkailun kehittämishankkeisiin ei ole juurikaan haettu ministeriöltä rahoitusta. Alan tutkimushankkeista SM on osallistunut viimeksi matkailun aluetaloudellisten vaikutusten mittaamisen menetelmän kehittämiseen yhdessä KTM:n ja Tilastokeskuksen kanssa (KTM:n julkaisu 9/2006).

OPM: Matkailuhankkeisiin myönnettävä julkinen tuki kohdistetaan ensisijaisesti matkailustrategiassa määriteltyihin painopisteisiin ja kärkiteemoihin.

Opetusministeriön pääluokassa olevasta kulttuuriviennin määrärahasta rahoitetaan viennin kärkihankkeita, joissa kehitetään muun muassa markkinointia ja tuotteistusta. Tämä voi koskea myös kulttuurin matkailulliseen tuotteistamiseen liittyviä hankkeita. Määrärahojen niukkuudesta johtuen ei tästä määrärahasta ole käytännössä kuitenkaan voitu juurikaan kohdentaa rahoitusta kulttuurimatkailun tukemiseen.

Opetusministeriön rakennerahastohankkeista vv. 2000-2005 osa on ollut matkailuun liittyviä. Kulttuurimatkailuksi luokiteltuja hankkeita tuettiin yhteensä 30 563 230 eurolla (ESR 6 775 342 ja EAKR 23 787 888). Tulevaa kautta ajatellen on tarkoitus analysoida nämä hankkeet sekä pyrkiä vahvempaan koordinointiin ja tuotekehitykseen.

KTM: Ministeriön mahdollisuudet rahoittaa valtakunnallisia matkailuhankkeita ei ole parantunut. Ministeriön tutkimusmäärärahat ovat pienentyneet oleellisesti viimeisen vuoden aikana.

29. Matkailua rahoittavien viranomaisten yhteistyön kehittäminen ja työnjaon selkeyttäminen

KTM: Ministeriöiden välinen matkailun koordinaatiotyöryhmä, ns. MiniMatkatiöryhmä on jatkanut toimintaansa. Siihen osallistuvat maa- ja metsätalousministeriön, ulkoasiainministeriön, sisäasiainministeriön, opetusministeriön, ympäristöministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön, työministeriön sekä Matkailun edistämiskeskuksen ja TE-keskusten edustajat.

KTM on palkannut matkailun toimialajohtajan Anneli Harju-Auttin parantamaan erityisesti TE-keskusten alueellista matkailuyhteistyötä. Yhteistyötä edistetään erityisesti matkailutiimien toimintaa aktivoimalla ja Suomen matkailustrategian tavoitteiden ja toimenpiteiden tunnettuuden lisäämisellä.

30. EU:n suorien rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämisen lisääminen

Kehittämistavoite

RAHOITTAJAT - JATKUVAA

Lisätään maakuntien EU:n edustustojen ja Suomessa sijaitsevien Euro-Info Center –toimistojen hyödyntämistä

TE-KESKUKSET, MAAKUNNAN LIITOT - JATKUVAA

Lisätään tiedottamista EU:n suorista rahoitusmahdollisuuksista. Tuetaan yritysverkostoja suorien EU-tukien hakemisessa.

31. Suomen markkinointi ulkomaisten matkailuinvestointien kohdemaana

Toimenpide

INVEST IN FINLAND - 2006

Toteutetaan selvitys Suomen matkailusektorista ulkomaisten investointien näkökulmasta.

TE-KESKUKSET, SEUDULLISET KEHITTÄMISYHTIÖT – 2007-

Selvityksen tulosten pohjalta aloitetaan edistämistoimenpiteet ulkomaisten matkailuinvestointien saamiseksi Suomeen.

Invest in Finland teetti selvityksen Suomen matkailusektorista ulkomaisten investointien näkökulmasta, joka valmistui lokakuussa 2006. Selvityksen toteutti Tampereen yliopiston kauppakorkeakoulun tutkimus ja koulutuskeskus Synergos. Selvityksen perusteella todettiin, että potentiaalia ulkomaisille investoinneille matkailusektorilla Suomessa löytyy. Hyvinvointimatkailun kasvu, luontoaktiiviteettien merkityksen lisääntyminen sekä turvallisuushakuisuuden korostuminen vahvistavat Suomen kilpailuasemaa kansainvälisillä matkailumarkkinoilla. Mahdolliseksi suorien ulkomaisten investointien kohteiksi tunnistettiin kiinteistöinvestoinnit kasvu-uralla oleviin matkailukeskuksiin ja kaupunkikeskuksiin sekä majoituspalveluliiketoiminnan harjoittaminen, kehittyvien ja merkittävimpien hiihtokeskusten rinneyhtiöiden liiketoiminnot, safaritalojen liiketoiminnot, investoinnit urheiluopistoihin ja erikoismatkatoimistot.

Alkuvuonna 2007 Invest in Finland käynnisti markkinaselvityksen, joka toteutti Iso-Britanniassa Finpron Lontoon toimisto. Selvityksessä kartoitettiin potentiaalisia yrityksiä, jotka voisivat sijoittua Suomeen. Kiinnostavimmaksi kohderyhmäksi todettiin kansainväliset hotelliketjut. Matkanjärjestäjäpuolella on myös tiettyä kiinnostusta investoida omiin kohdepalveluihin Suomessa matkustajamäärien kasvaessa. Selvityksen mukaan Suomessa kiinnostavat väljyys, kohtuullinen hintataso, (esim. Keski-Euroopan laskettelukeskuksiin verrattuna), kohteen uutuusarvo, hyvin koulutettu työvoima ja Venäjän potentiaali. Lisäksi ilmaston muutoksen nähdään tuovan lumivarmemmalle Suomelle kilpailuetua Alpeihin nähden. Selvityksen perusteella Invest in Finland kontaktoi potentiaalisia yrityksiä tämän vuoden aikana.